

KENTTÄPOSTIA

Nro 1/2022

Viesti sotiemme 1939–1945 veteraaneilta

Veteraanien etuudet 2022

- Sivut 12–13

Sotaveteraanit kokoontuvat Tampereelle

- Sivut 4–5

Kanta-Häme siirtyi ensimmäisenä perinneaikaan

- Sivu 7

Veteraanitoiminta muuttui Ruotsissa

- Sivu 18

Veteraaniliittojen yhteiset toimikunnat

- Sivu 20

Uusi teemalehti avaa jatkosodan hyökkäysvaihetta

Suomi lähti jatkosotaan ponnistamalla voimansa äärirajoille. Rivissä oli jokainen kynnelle kykenevä asevelvollinen mies. Myös kotirintama osallistui sotatyöhön.

Tilanne alkoi helpottua, kun joulukuun alussa 1941 saavutettiin turvallisiksi mainitut rajat Äänisen ja Syvärin rannoilla. Vanhimpia ikäluokkia kotiutettiin.

Asemasotavaihe ei alkanut vuotta sitten rauhallisesti. Ensin Maaselän kannaksella taisteltiin paukkupakkasissa raivoisesti, sitten huhtikuussa olivat edessä Syvärin kelirikkotaistelut. Uusi teemalehti pureutuu näihin 80 vuoden takaisiin aiheisiin.

MAAMME VERSOO UUTTA
I VÅRT LAND SPIRAR DET NYA

KANSALLINEN
VETERAANIPÄIVÄ
NATIONELLA VETERANDAGEN

Valtakunnallinen pääjuhla
Lappeenrannassa 27.4.2022

Suora lähetys ke 27.4. klo 14.00
Yle TV1 sekä Yle Areena.

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

ÄÄRIRAJOILLA
KENTTÄPOSTIA
1 • 2022 8⁹⁰ EUROA

Aira haki kaatuneen isänsä etulinjasta

RUBEN LAGUS -ensimmäinen Marskin ritari

Veteraani Ilmari Koppinen: "Uskoimme lyhyeen kesäsotaan"

MAASELKÄ SALAMOI TAMMIKUUSSA 1942

Takaisin Terijoelle

KELIRIKKOTAISTELUISTA SYVÄRILLÄ 80 VUOTTA

HIMMETÄ EI MUISTOT SAA

LOTTA SVÄRD SÄÄTIÖ

KENTTÄPOSTIA

LOTTA
SVÄRD
SÄÄTIÖ

Julkaisijat:

Suomen Sotaveteraaniliitto
Rintamaveteraaniliitto
Tammenlehvän perinneliitto
Lotta Svärd Säätiö

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa

Kustantaja:

Suomen Sotaveteraaniliitto
PL 600, 00521 Helsinki

Päätoimittaja:

Sakari Martimo
Puhelin: 0400 800 290
Toimitussihteeri:
Ariela Säkkinen
toimitus@sotaveteraaniliitto.fi

Toimitusneuvosto:

Jukka Halonen (pj)
Heikki Karhu
Markku E. Tuominen
Maili Hanski

Lehtitilaukset ja

osoitteenmuutokset:

Riina Lillfors
Puhelin: 041 315 0196
riina.lillfors@sotaveteraaniliitto.fi
Terttu Kettunen
Puhelin: 050 543 8787
terttu.kettunen@rintamaveteraaniliitto.fi

Ilmoitukset:

Isto Valkeapää
GSM 044 722 5926
isto.valkeapaa@sotaveteraaniliitto.fi

Painopaikka:

PunaMusta

TOIMINNANJOHTAJALTA 10.3.2022

Haasteena hyvinvointialueet

Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistus siirtyi uudelle tasolle, kun tammikuun lopulla valittiin kaikille 21 hyvinvointialueelle valtuustot. Piakkoin valtuustot valitsevat alueille muut hallintoelimet ja sitten myös toimihenkilöt. Mistään vähäpätöisestä asiasta ei ole kysymys. Luottamushenkilöt päättävät miljardiluokan talousasioista ja ihmisten sosiaali- ja terveystalouden toteuttamisesta. Tavoitteet on asetettu korkealle, palveluiden pitäisi parantua ja toteutua tasapuolisesti koko Suomen alueella. Vastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden ensi vuoden alusta.

Kunnat, kuntayhtymät ja sotealueet ovat tähän asti toteuttaneet sotiemme veteraanien kotipalvelut ja kuntoutuksen. Tiedämme hyvin, ettei niitä ole nykyisellään saatu toteutumaan tasapuolisesti, vaan alueiden välillä on merkittäviäkin eroja. Tämä näkyy paitsi veteraanien palveluihin käytettävän rahan määrässä, myös käytännön palveluissa, esimerkkinä vaikka veteraaneille tarjottavat matkapalvelut. Joillakin alueilla matkojen määrää ja pituutta on rajoitettu, vaikkei siihen olisi mitään syytä.

Veteraanijärjestöissä palveluiden siirtyminen hyvinvointialueiden hoidettaviksi herättää huolta. Uusien toimijoiden tehtäväkenttä on valtava. Veteraanipalveluiden osuus on tässä kokonaisuudessa niin taloudellisesti kujan toiminnallisesti hyvin pieni. Pelkona onkin, että veteraanit jäävät muiden jalkoihin, eivätkä palvelut toteudu edes niin hyvin kuin nykyisellään. Tällä hetkellä eräillä alueilla tarjotaan myös sellaisia ylimääräisiä palveluita, jotka eivät perustu veteraaneja koskevaan lainsäädäntöön. Näillä palveluilla on suuri merkitys.

Usein ne kohdistuvat veteraanien puolisoihin ja leskiin, joille lakisääteisesti ei ole tarjolla juuri mitään. Hyvinvointialueilla tullaan toteuttamaan monenmoista harmonisointia. Henkilöstön palkoista on puhuttu eniten, mutta varmasti näin tullaan tekemään myös monien palveluiden osalta.

Veteraanijärjestöt eivät seuraa kehitystä toimitettomina. Olemme pyytäneet piirijärjestöjämme selvittämään veteraanityössä mukana olevat aluevaltuutetut. **Toivomme myös, että alueelliset toimijamme pitävät aktiivisesti yhteyttä uutta hallintoa valmisteleviin, jottei veteraanien asia unohtu.** Liitoissa etsitään ne viranhaltijat, jotka hyvinvointialueilla vastaavat palveluiden järjestämisestä. Kuluvaan kevään aikana tulemme ottamaan yhteyttä hyvinvointialueiden valtuutettuihin sekä toimihenkilöihin ja kerromme heille, mitä palveluita veteraaneilla on oikeus saada ja mitä tarvitaan. Myös nykyisten toimijoiden vapaaehtoisesti tarjoamat palvelut tulee säilyttää. Kun sitten hyvinvointialueet alkavat todellisen toimintansa vuoden 2023 alusta, jää veteraanijärjestöjen piiri- paikallistasolle tärkeä tehtävä seurata, että veteraanit saavat tarvitsevansa palvelut. Ellei näin ole, tulee tilanteeseen puuttua. Emme jätä veteraaneja tässä tilanteessa yksin!

HEIKKI KARHU
Toiminnanjohtaja,
Rintamaveteraaniliitto

● *Svensk resume sidan 11*

AJANKOHTAISTA LIITOILTA

Jo kymmenes perinneyhdistys perustettu

Etelä-Karjalan alueellinen perinneyhdistys (ALPERY) perustettiin joulukuussa 2021. Sotaveteraaniliiton hallitus hyväksyi yhdistyksen jäsenekseen 2.3.2022. Onnittelut Etelä-Karjalaan! Perinnetyön organisointi etenee hienosti.

Aika ajoin kysytään, miksi veteraanijärjestöjen tavoitteeseen, eli Tammenlehvän Perinneliiton (TAPE) kokonaisuuteen, on mentävä Sotaveteraaniliiton jäsenyyden kautta. Mitään pakkoa ei ole, ei edes voi olla, sillä jokainen rekisteröity yhdistys päättää itse jäsenyyshakemuksistaan. Päätöstä tehdessään kannattaa yhdistyksissä kuitenkin tarkoin punnita, mikä

vaihtoehto palvelee parhaiten kunniakansalaisiamme ja heidän perintönsä vaalimista.

Ensimmäinen perinneyhdistys perustettiin jo v. 2019 Hämeenlinnan seudulle. Yhdistys onkin toiminut veteraanikentän rakennemuutoksen jäänsärijänä. Alueen Tammenlehvän Perinneliiton jäsenjärjestöt ovat yhdessä rakentaneet toimivan perinnetyön mallin. Samalla on pieteetillä pidetty huoli tukityön jatkuvuudesta. Veteraaneja ei ole jätetty. Hyvä yhteistoiminta on toistunut muissakin Sotaveteraaniliiton jäseneksi hakeutuneissa perinneyhdistyksissä.

Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri purkautui vuoden 2021

lopussa. Tästä eteenpäin niin tuki- kuin perinnetyö ovat perinneyhdistysten vastuulla Hämeenlinnan ja Lounais-Hämeen alueilla. Toiminta on käynnistynyt hienosti. Onnistumisen takuuna ovat olleet veteraaniliittoissa laadittu ohjaus, kuten perinneyhdistyksen mallisäännöt, sekä mm. Sotaveteraaniliiton jakama taloudellinen tuki.

Onnistunut toiminta perustuu hyvään hallintoon. Perinneyhdistyksille on mm. perustettu jäsenrekisteri, jonka myötä veteraanit sekä heidän puolisonsa ja leskensä pysyvät liiton tuen piirissä. Samalla on onnistuttu pitämään kiinni erittäin tärkeästä kannattajajoukosta.

Perinneyhdistykset on myös otettu mukaan Sotaveteraaniliiton hallintoon tuomaan tärkeää viestiään päätöksentekoon.

Alueet etenevät kohti perinneajaa kukin omista lähtökohdistaan. Esimerkiksi Hämeenlinnan mallista poiketen Pohjois-Karjalassa halukkaat henkilöjäsenet siirretään aikanaan perinneyhdistyksen jäseniksi yhdellä kertaa veteraanipiirien purkautuessa. Pohjois-Karjalan alueellinen perinneyhdistys on toiminut valtakunnallisena mallina mm. paikallisen perinnetyön rakentamisessa. Alueelle on perustettu perinnetoimikunta käytännössä jokaiseen kuntaan. Näin

taataan veteraaniperinnetyön ydin, eli paikallisuus.

Vuodet 2022 ja 2023 tulevat olemaan kiivainta perinnetyön organisointiaikaa ennen kuin Tammenlehvän Perinneliitto on valmis ottamaan vastuun kokonaisuudesta. Organisointi ja muu hallinto ovat kuitenkin vain työkaluja tavoitteeseen pääsemiseksi. Tukityö kärjessä alueiden on keskityttävä perinnetyön sisältöön. Liittotason luotettava ”kotipesä” näyttää antavan tähän hyvän ohjauksen ja tarvittavan resurssoinnin.

SAKARI MARTIMO

Juhla muistuttaa perinteen ja luonnon yhteydestä

Kansallisen Veteraanipäivän päätapahtuma Lappeenrannassa

Kansallisen veteraanipäivän pääjuhla vietetään tänä vuonna 27. huhtikuuta Lappeenrannassa, joka isännöi vuotuista merkkipäivää nyt toista kertaa.

Juhlan toteutuksesta vastaa Lappeenrannan kaupunki yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Lappeenrannan kaupungin matkailu-, markkinointi- ja asiakaspalvelujohtaja **Mirka Rahman** kertoo, että tämän vuoden juhlan teemana on *Maamme versoo uutta – I vårt land spirar det nya*. Teeman sanayhteydet on muodostettu Maamme-laulun ja Veteraanin iltahuudon sanoituksista.

”Teemalla korostamme, että parhaiten muistamme ja osoitamme kunnioitusta veteraaneille ja heidän perinnölleen hoitamalla vuorostamme rakasta isänmaata ja sen rantoja. Perintö siirtyy nuoremmille sukupolville jaetuksi ymmärrykseksi, josta kasvaa uutta sisältöä. Lappeenrannan pääjuhlassa katsotaankin myös tulevaisuuteen, ilmastopääkaupungin arvojen mukaisesti”, Rahman kertoo.

”Sisällytämme perinteiseen juhlaan luonnon ja vesistöjen suojelun tematiikkaa, sekä paikallista tiede- ja taidekasvatusta ja korkeakouluosaamista. Pyrimme näin osoittamaan, kuinka huolehdimme Lappeenrannassa veteraanien perinnöstä ja toimimme sen hengessä vastuullisesti tuleviakin sukupolvia ajatellen.”

Presidentti kutsuvieraiden joukossa

Juhlapäivän ohjelma pitää sisällään lipunnostot, jumalanpalveluksia, seppeleenlaskutilaisuuksia sekä itse pääjuhlan, joka järjestetään urheilutalolla. Pääjuhla on merkittävä tapahtuma, johon kutsutaan sotaveteraaneja, veteraaniyhdistysten edustajia sekä tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** ja pääministeri **Sanna Marin**.

Kaupungin tapahtumatuottaja **Karri Heinon** mukaan kutsuvieraita on noin 800 henkilöä.

”Tapahtuman merkityksellisyydestä kertoo myös se, että Yle tuottaa tilaisuudesta suoran lähetyksen niin televisioon kuin Yle Areenaan, jossa juhla-lähetyksen katsottavissa vuoden ajan.”

”Lappeenrannan kaupunki toimii juhlan pääjärjestäjänä, mutta mukana on merkittävässä roolissa myös muita paikallisia toimijoita. Rakuunasoittoakun ja Lap-

Edellisen kerran Lappeenranta isännöi Kansallisen Veteraanipäivän pääjuhlaa vuonna 1996.

peenrannan kaupunginorkesteri vastaavat musiikista, ja pääjuhlan taiteellisenä johtajana toimii rakuunasoittoakun kapellimestari, musiikkimajuri **Riku Huhtasalo**, Heino paljastaa.

”Näin suuren tilaisuuden järjestäminen onnistuu vain yhdessä, ja

haluamme tietysti myös esitellä paikallista osaamistamme koko muulle Suomelle. Mukana järjestelyissä ovat muun muassa Maasotakoulu, Lappeenrannan tanssiopisto sekä Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku. Esiintyjiä on Metku-kuoro mukaan lukien noin 500.”

Lapset ja nuoret keskiössä

Pääjuhlan ohjelmaan kuuluu musiikkia, tanssia ja tervetuloa. Tervetuloa tilaisuuteen tuovat niin Lappeenrannan kaupunki, Valtioneuvosto, Puolustusvoimat kuin veteraanien edustaja.

Pääjuhlan visuaalinen ilme kunnioittaa kotimaan hyväksi tehtyjä uhrauksia

Lappeenrannassa järjestettävän pääjuhlan ilmeen on loitoinut kuvataiteilija, huilisti ja kaupunginorkesterin intendentti **Milko Vesalainen**. Kyseessä on akryylimaalaus; kolmiosainen triptyykki, joka kantaa nimeä Versovina 2021. Nyt ylös sieluni.

Vesalainen kertoo, että lähtökohtana toimivat sotiemme sankarihaudat, muistomerkkipatsaat ja vuosisataiset eri aikakausien haudat hautakivineen.

”Teokseni kuljettaa katsojaansa maamme viime sotien kautta uuteen versovaan kasvuun Saimaan sinessä ja samalla kunnioittaa sotiemme naisten ja mies-

ten sekä perheiden suuria uhrauksia maamme hyväksi. Maalauksen keskiössä ovat nainen ja mies sekä heidän lohduton uhrauksensa. - Maalauksiini liittyy olennaisena osana aina myös musiikki. Virsi 632 Nyt ylös sieluni oli yksi teoksen symbolistisista lähtökohdista. Maalauksen miljöö on Saimaa kesäyön valossa, talven hangilla, kevään korvalla tai tuona sodan lohduttomuuden hetkellä, jolloin suruviestit saavuttivat äidit ja kodit kautta maan”, hän kertoo.

”Musta joutsen mieheissä symboloi tapahtumia, joita ei jaksettu uskoa mahdolliseksi.

Symbolimerkit kielon ja kulleron kukinto ovat viesti sotiemme ajoilta toivosta ja huolenpidosta. Vastaavasti vain päivän kukkiva Apostolin miekka on kuin perheen nuori, joka antoi kalliin uhrin isänmaallensa. Leijuva, punertavan lila liljankukka on puolestaan lohdun kukinto katkenneen juuriston ja jalkahautapaasien yllä. Näkijä on itse paras kokija, mutta näiden merkkien kautta voi saada jonkinlaisen ohjelmallisen katsantokannan maalaukseni maailmaan.”

Juhlapuheen pitää LUT-yliopiston rehtori **Juha-Matti Saksa**. Juhlan juontajana puolestaan toimii Ylen toimittaja, lappeenrantalaislähtöinen **Inka Henelius**. Solistina esiintyy Lappeenrannan valtakunnallisissa laulukilpailuissa vuonna 2019 menestynyt **Marika Hölttä**.

Heino kertoo, että juhlateeman hengen mukaisesti lapset ja nuoret ovat ohjelman keskiössä.

”Ohjelmaa voisi luonnehtia lasten energisyyttä ja veteraaneja kohtaan osoitettavaa hiljaista kunnioitusta yhdistäväksi kokonaisuudeksi. Kunnioitamme perinteitä ja yhdistämme vanhaa ja uutta”, hän kertoo ja antaa tästä esimerkin, jolla perinnetietoisuus todella saadaan versomaan.

”Metkun kuorolaiset jakavat tilaisuuden aikana veteraaneille siemenen sisältävät lyijykynät, jotka voi käytön jälkeen istuttaa kasvaamaan puiksi.”

Veteraaniviikon huipennus

Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallinen pääjuhla huipentaa Veteraaniviikon, jota vietetään 20.–27. huhtikuuta. Lappeenrannassa viikkoa kunnioitetaan pääjuhlan teeman mukaisen ohjelman parissa.

”Koulut ja oppilaitokset ovat merkittävästi esillä viikon aikana, ja niissä toteutetaan erilaista ohjelmaa. Pyrimme järjestämään myös veteraanien ja lasten välille erilaisia kohtaamisia ja keskusteluhetkiä”, Heino kertoo.

Viikon aikana asukkaat voivat tutustua myös Maasotakouluun avoimien ovien tapahtumassa. Lisäksi Etelä-Karjalan sotaveteraanipiirin yhdistykset istuttavat Veteraanipuistoon yksitoista uutta tammea.

”Suunnitelmissa on tuottaa aiheeseen liittyvää verkkosisältöä sekä muutakin paikan päällä koettavaa ohjelmaa, mutta ohjelma tarkentuu lopulliseen muotoonsa alkukevään aikana.”

TEKSTI: SAMI SILJANSAARI
KUVA: LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

KOKOUSHUTSU

Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n XXX varsinainen liittokokous pidetään tiistaina 31. toukokuuta 2022 klo. 14.00 Tampereella Sokos hotelli Tornissa, osoite Ratapihankatu 43, 33100 Tampere.

Liittokokouksessa käsitellään liiton sääntöjen 11 §:n mukaiset asiat sekä Sotaveteraaniliiton toimintalinjaukset vuoteen 2025.

Kokousedustajien valtakirjat tarkastetaan aulassa klo. 10.30–12.00 välisenä aikana.

Hallitus

MÖTESKALLELSE

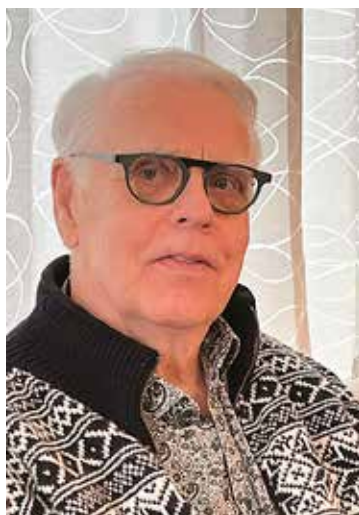
Finlands Krigsveteranförbund r.f:s XXX ordinarie förbundsmöte hållsmåndagen den 31 maj 2022 kl 14.00 i Tammerfors Sokos hotell Torn, adress Ratapihankatu 43, 33100 Tammerfors.

Vid förbundsmötet behandlas de i förbundets stadgar 11 § nämnda ärenden samt rikt-linjer för verksamheten inom Krigsveteranförbundet till år 2025.

Mötesdeltagarnas fullmakter granskas i aulan kl. 10.30–12.00.

Styrelsen

Tervetuloa Pirkanmaalle - Veteraanien perintö elää

Pirkanmaan Sotaveteraanipiiri toivottaa Suomen Sotaveteraaniliiton XXX liittopäivän 2022 osanottajat lämpimästi tervetulleiksi Pirkanmaalle ja sen keskuskaukunkiin Tampereelle.

Te saavutte yhdelle sotaveteraanien liitto- ja yhdis-

tystöiminnan synnyinsijalle. Otamme teidät suurella kunniotuksella vastaan. Vaikka tapahtuma on yksipäiväinen, saamme varmuudella asiat hoidettua säädetyllä tavalla. Elämme toivossa, että reilun parin vuoden pituinen koetelemus sallii kokouksemme toteutuvan. Ainakin nyt vaikuttaa varsin hyvältä.

Tällaiseen piiriin tulet

Pirkanmaan Sotaveteraanipiirissä tunnuksen omaavia jäseniä on 242 sekä 51 puoliso-, 451 leski- ja 2004 muuta jäsentä eli yhteensä 2648 jäsentä, edellisvuonna 3024 (v. 2021/2022).

Piirimme kolme toiminnan tärkeää painopistealuetta ovat varmistaa rintamaveteraani-

en nykyisten tukien saatavuus ja toteutus, huolehtia puoliso- ja leskijäsenten etuisuuksista ja valmistautua piirin jäsenyhdistyskentän rakennemuutokseen.

Tehostamme sotien 1939-1945 paikallisperinnetoimintaa, jonka käynnistys on ollut paikoin verkkaista. Nyt reipasvalmisteen Pirkanmaan perinneyhdistys perustettaneen huhtikuussa kansallisen veteraanipäivän tienoilla. On ollut hieno havaita mukaan lähteneiden lukuisten maanpuolustuksen ja sen perinteisiin liittyvien järjestöjen hyvä valmistelun yhteistyöhön.

Näe myös Tamperetta

Toivottavasti teille vieraillemme aukeaa kokouspäi-

Liittopäiväinfo

Ilmoittautuminen

Toivomme ilmoittautumisia 13.5. mennessä osoitteeseen sotaveteraanitoimisto.vuori@gmail.com.

Ohjelma

Klo 10.30-12.00 Kokousedustajien ilmoittautuminen ja valtakirjojen tarkastus hotelli Pajan aulassa
Klo 10.30-12.00 Lounas
Klo 12.15-13.30 Liittujuhla
Klo 14.00 Liittokokous
Klo 16.00 Iltapäiväkahvit ja tilaisuuden päätös

Majoitus

Pirkanmaan piiri on varannut Solo Sokos Hotelli Tornista majoitustilaa. 1-h huone maksaa 145 € / yö ja 2-h huone 165 € / yö. Huoneita on varattu myös viereisestä Original Sokos Hotel Vilasta. Hinnat vastaavasti 125 € ja 145 € yöltä.

Vieraat varaavat ja maksavat majoituksensa itse. Mainitse varatessasi Suomen Sotaveteraaniliitto. Kiintiöt ja hinnat ovat voimassa 2.5.2022 saakka.

Pysäköinti

Kokouspaikan vieressä on Tullintorin pysäköintihalli, josta on kulku suoraan hotelli Torniin. Jokainen maksaa pysäköintinsä itse.

Kokouspaikka on aivan rautatieaseman välittömässä läheisyydessä, ja myös aseman vieressä on pysäköintihalli.

Ruokailut

Päivä alkaa lounaalla ja ilmoittautumisilla klo 10.30-12.00 Iltapäiväkahvi noin klo 16.00. Ruokailut ovat maksuttomia.

Veteraanin mietteitä tulevista liittopäivistä

Suomen Sotaveteraaniliiton liittopäivät, nykyisin liittopäivä, pidetään joka toinen vuosi. Ohjelmaan sisältyy liittujuhla ja liittokokous. Liittokokous päättää lähivuosi- en toiminnasta ja tavoitteista joihin pyritään. Tavoitteiden saavuttaminen on usein vaatinut monenkin vuoden ponnistelut, ja tulokset ovat lop- pujen lopuksi olleet yleensä hyvät.

Suuri muutos on tapahtunut liittopäivän osallistujamäärissä. Tämän vuoden liittopäivään osallistuu noin 300 henkilöä, kun esimerkiksi vielä 1970-luvulla silloisille liittopäiville osallistui meitä sotaveteraaneja reippaasti toistakymmentätuhatta. Toki sotaveteraanien joukkokin on harventunut vuosikymmenten saatossa.

”Sitten kaikki muuttui”, to- kaisi sängen nuori ystäväni, kun hän historiasta kertoessaan siirtyi viikinkiaikaan.

Paljon muuttuu myös silloin, kun muutaman vuoden päästä sotaveteraanijärjestöt lakkaavat, ja tilalle tulevat perinnetiitot, -piirit ja -yhdistykset. Yksittäisen veteraanin osalta toiminta kuitenkin jatkuu samanlaisena kuin nyt, joten veteraanien ei tarvitse olla muutoksen takia huolissaan.

Valitettavasti osa paikallisista sotaveteraaniiyhdistyksistä on jo joutunut lopettanut toimintansa, koska paikkakunnalla ei ole enää kuin yksi, kaksi, kolme tai ei ainuttakaan veteraania.

Mutta vielä toimivien yhdistysten toimintaan veteraanin kannattaa osallistua yksin

tai tarvittaessa lähiomaisen tai saattajansa kanssa. Osallistua voi joko aktiivisena toimijana tai vain osallistumalla yhteisiin tilaisuuksiin, järjestettäviin retkiin ja liikuntaan. Sama koskee myös veteraanin leskeä, naista tai miestä.

Tällaiseen osallistumiseen kannustan, sillä omat kokemukseni osallistumisesta ve-

WWW.SOTAVETERAANIT.FI
WWW.RINTAMAVETERAANILIITTO.FI

Menekinedistämismaksulla tehdään metsää tutuksi lapsille, rahoitetaan puun käyttöä edistäviä hankkeita sekä viestitään metsäalan mahdollisuuksista. Sijoita pieni osa puukaupastasi tulevaisuuteen!

TULEVAISUUTTA RAKENTAMASSA

Kuluneen sadan vuoden aikana Sakosta on tullut yksi maailman arvostetuimmista kivääri- ja patruunavalmistajista. Korkealaatuiset tuotteemme on suunniteltu pohjoisen vaativiin olosuhteisiin. Pitkä historiamme ja luotettava maineemme pohjautuu henkilöstömme ainutlaatuisen osaamiseen. 1920-luvulta asti periytynyt aseosaaminen yhdistettynä uusimpiin innovaatioihin vie meidät kohti seuraavaa sataa vuotta. Yhdessä asiakkaidemme kanssa rakennamme tulevaisuutta.

SAKO SAKO CARTRIDGES TIKKA

www.sako.fi @sako_international

facebook.com/sakointernational youtube.com/sakold

**Liittokokouksen
kulkuohjeet
sivulla 12**

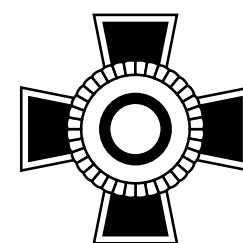

UPSEERILIITTO

Maanpuolustuskiltojen liitto ry

**SOTIEMME VETERAANEJA
TERVEHTIEN**

RESERVILÄISLIITTO

*Turvallisesti
huomiseen*

Päälystöliitto ry
Befälsförbundet rf

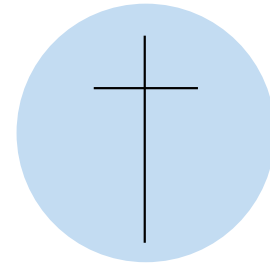
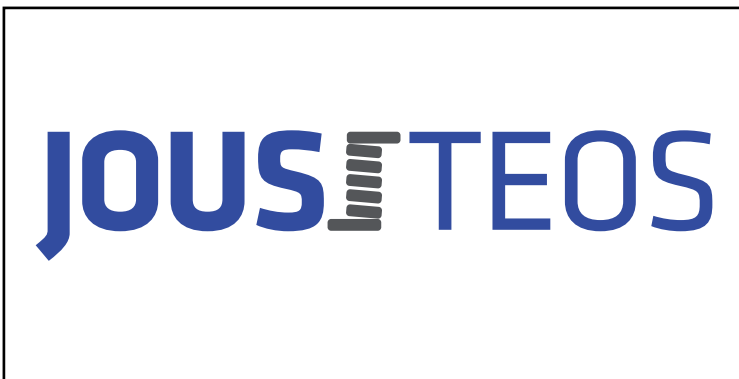

**SUOMEN RESERVIUPSEERILIITTO
KIITTÄÄ KAIKKIA SOTIEMME
VETERAANEJA TYÖSTÄNNE
ISÄNMAAN HYVÄKSI
SODAN JA RAUHAN AIKANA.**

WWW.RUL.FI

**PERINTEITÄ KUNNIOITTAEN,
NYKYISYYTTÄ ARVOSTAEN,
TULEVAISUUTTA RAKENTAEN.**

ALIUPSEERILIITTO

Katsokaa ja muistakaa

Muutama vuosi sitten, kun olin vielä virassani, löysin työhuoneeni kaapista vanhoja papereita, asiakirjoja, jo hauraita ja kellastuneita. Niiden joukossa oli yksi kirjoitus, joka näin Talvisodan päättymisen muistopäivän tienoilla tulee usein mieleeni. Se oli joulukuulta 1939.

Talvisotaa oli käyty runsaat pari viikkoa. Miehet ja naiset rintamalla, kotiväki, perheet kotosalla, olivat valmistautumassa joulun. Siihen yleiseen pelkoon ja huoleen "miten meidän ja kansamme käy" toi joulun, kotien juhlan läheisyys lisää ikävää. Miten kotiväki jaksaa, millainen joulukuulta nyt on? Entä joulukuulta rintamalla? Kuka sieltä palaa kotiin, vieläkö pääsemme yhteen?

Löytämäni kirjoitus oli silloisen arkkipäispä **Erkki Kailan** joulutervehdys, joka lähetettiin niin rintamalle kuin koteihinkin. Hän kehotti muistamaan, miten Kaikkivaltias on ennenkin hoitanut ja varjellut kansaamme ja niitä, jotka panevat turvansa häneen. Tervehdyksensä hän päätti viitaten Raamatun sanaan: "Katsokaa, mitä on ollut, ajatelkaa niitä, jotka ovat olleet ennen teitä. Muistakaa, miten Jumala on teitä ja kansaa suojellut."

Seuraavan maaliskuun 13. päivänä tunnelmat olivat toisenlaiset. Mielestäni pettymys ja suru, niin moni oli menettänyt kotinsa ja kotiseutunsa tai omaisensa. Toisilla päällimmäinen tunne oli kuitenkin helpotus sodan päättymisestä. Selvisimme sentään, vaikka menetykset olivat raskaat. Varjelus oli kansallamme. Joku jaksoi katsoa menetystenkin keskellä tulevaisuuteen kuten se karjalaisemäntä joka sanoi: "Koti mänj, mut uskonto ja isänmaa jäi".

Vaikeina aikoina ja hetkinä luottamus Kaikkivaltiaan varjelukseen ja johdattukseen lohduttaa ja voimaannuttaa. On hyvä, jos siitä on henkilökohtaista kokemusta oman elämän varrelta, Jumalan puhuttelusta, armahtamisesta, turvallisuudesta. Sitä kannattaa muistaa. Sellaisista kokemuksista monet joukossamme olevat ja jo edesmenneet veteraaniveljet ovat jotkut väkevästi, jotkut taas hiljaisemmin kertoneet. Ne auttoivat pahassa paikassa, ne auttoivat sitten myös pääsemään irti mieltä painavista ja riivaavista muistoista.

Kun katsomme eteenpäin, huomiseen ja tulevaisuuteen eivät entiset kokemukset ja muistot kuitenkaan riitä. Tänäkin olemme vakavien kysymysten äärellä. Maailman tilanne näyttää, kuinka hauras saattaa rauha omassa maanosassammekin olla. Ihmisten ja kansojen valtapyrkimykset uhkaavat alituisen turvallisuuttamme, niin omassa pienessä ympyröissämme, ihmissuhteissamme kuin maailmanpolitiikan tasolla.

Meille ikääntyneille mieleen nousee lisäksi vakavia henkilökohtaisia kysymyksiä senkin vuoksi, että koemme, kuinka edessä olevien päivien määrä pienemmistään pienee. Tulee niitä perimmäisiä kyselyitä, elämästä, menneestä ja tulevasta.

Tällaisessa tilanteessa yksi Raamatun keskeinen viesti, viesti perusturvallisuudesta, voi tulla lähelle meitä. Kun sanassaan Jumala niin monet kerrat lähestyy ihmistä sanoilla: "Älä pelkää" tai "Älkää pelätkö" ei se ole tarkoitettu vain arkajaloille ja elämän tiellä aivan syrjään potkituille, toivonsa menettäneille, vaan meille kaikille. Meille, joiden sisin on kyselevä ja epävarma tulevaisuuden edessä ja jonka pintakuoren alta kuuluu ainakin toisinaan huokaisu: miten minun, miten meidän käy.

Se Talvisodan joulutervehdys sopii vielä tähänkin aikaan. Muistakaa, mitä Jumala on jo tehnyt, ottanut ja kutsunut omakseen, kasteessa liittänyt yhteyteensä ja lähestynyt sitten monet kerrat. Muistakaa, kuinka Jumala antoi Poikansa, että meillä olisi anteeksi-antamus ja toivo. Muistakaa meille annettuja lupauksia rukouksista kuulevasta, armah-
tavasta Jumalasta, johon turvaavan ei tarvitse pelätä, ei täällä eikä kuoleman rajalla. Kirkkomme jumalanpalvelusten tärkein sana, jonka moni meistä odottaa joka kerta kuulevansa on jo alussa "Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun".

JUKKA PAARMA

Kanta-Häme perinneaikaan

Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri ry lopetti toimintansa, mutta veteraanityö jatkuu! Perustettujen perinneyhdistysten vastuulle siirtyy 102 tunnuksen omaavaa veteraania ja 315 veteraanin puolisoa ja leskeä.

Kun Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri perustettiin 56 vuotta sitten 27.2.1966, sitä oli perustamassa viisi itsenäistä sotaveteraaniiyhdistystä. Varsin nopeasti piiri vahvistui 15 yhdistykseksi. Piirin lopettaessa toimintansa vuoden 2021 lopussa yhdistysten määrä oli kutistunut viiteen.

Toimittuaan 56 vuotta aktiivisesti on vastuu veteraaneista, heidän leskistään ja puolisoistaan sekä veteraaniperinteen vaalimisesta ja eteenpäin siirtämisestä siirretty Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiirin alueelle perustetuille Tammenlehvän perinneyhdistyksille. Niiden kunniatehtävä on sama, mikä piirinkin: turvata jokaisen veteraanin, lesken ja puolison hyvinvointi viimeiseen iltahuutoon asti. Piirin alueella perinneyhdistykset toimivat Hämeenlinnassa ja Forssassa.

Kun Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri ry perustettiin, oli luonnollista, että toiminta keskitettiin Hämeenlinnaan. Siellä piiri sai hyvän ja vahvan toimintaympäristön, jonka varaan oli helppo tukeutua. Kuluneiden vuosikymmenten ajan piirin vahvoihin tukijoihin ovat lukeutuneet Hämeenlinnan kaupunki, Panssariprikaati, erilaiset säätiöt sekä alueellamme toimivat liikelaitokset, joille tässä annammekin parhaat kiitokset saamastamme tuesta.

Jo varhaisessa vaiheessa piiriin perustettiin Tukirahastoyhdistys, joka huolehti piirin vakaasta taloudesta. Tukirahastoyhdistys teetti ja markkinoi mm. Tinasotilassarjan, Talvisodan Taistelija- taulun, Taistelusta Tammenlehvään-kirjan, ja julkaisi yli 20 vuoden ajan Joulun Veljestuki-lehteä. Nämä kaikki mahdollistivat osaltaan piirin työn jatkumisen

kunniakansalaistemme tukemiseksi. Oman korvaamattoman panoksensa tähän ovat antaneet myös lukuisissa eri vapaaehtoistehtävissä toimineet jäsenemme.

Liikuntaa ja tapahtumia

Piirin ensimmäiset 40 vuotta olivat tapahtumarikkaita ja toiminta aktiivista. Piirin yhdistykset ottivat mm. aktiivisesti osaa erilaisiin liikunta- ja kilpailutoimiin. Niin talviliikuntapäivään kuin kesävierikistyspäivään kokoonnuttiin vuosittain yli 200 hengen voimin kilpailemaan hiihdossa, lentopallossa, luontopolun tietokilpailuissa, pilkkikisoissa ja petanquessa.

Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri ry järjesti vuorollaan Sotaveteraaniliiton kilpailut shakkimestaruutta myöten. Erityisesti piirimme kunnostautui liiton hiihtomestaruuskisoissa, jossa pärjäsimme niin hyvin, että kilpailun näyttävä kiertopalkinto luovutettiin pysyvästi palkintokokoelmaamme.

Erilaiset suur tapahtumat tullessaan piirissä muistamaan vielä pitkään: näihin kuuluvat Kansallisen Veteraanipäivän valtakunnalliset pääjuhlat Hämeenlinnassa, seudulliset kirkkopäivät, Veteraanivastuun varusmiesten avustuksella järjestämät keräykset, Finnairin lentävän henkilökunnan järjestämät perinteiset rosvopaistitilaisuudet sekä jäsenien yhteiset Karjalan-matkat luovutetuille alueille.

Vaikka kilpailutoiminta on jäsenkunnan ikääntyessä ja vähetessä viime vuosina hiipunut, on petanque pitänyt pintansa: siinä kisattiin ihan piirin viimeiseen toimintavuoteen saakka. Talviliikuntapäivän hiihtokisat korvattiin Talvisodan muisto-

hiihdolla, joka tullessaan perinneyhdistyksen toimesta järjestämään vuosittain.

Aktiiviset naiset

Vuonna 1976 piiriin perustettiin itsenäinen naistoimikunta ja yhdistyksiin naisjaostot, jotka tukivat piirin ja yhdistysten työtä merkittävästi, tuoden mm. helpotusta erilaisten arjen toimien ja juhlien järjestämiseen. Yksi Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiirin naistoimikunnan suurimmista ponnistuksista olivat 2005 Hämeenlinnassa järjestetyt valtakunnalliset sisarpäivät, joihin otti osaa runsaasti naisia ympäri maan.

Virallisesti piirin naistoimikunta lopetti toimintansa yhdistyksenä jo muutama vuosi sitten, kun naisten keskusjärjestö lakkautettiin, mutta epävirallisesti sen työ jatkui piirin rinnalla aivan loppuun asti. Tämä oli tärkeää jo senkin vuoksi, että viimeisten vuosien aikana piirin tuki suuntautui veteraanien tilannetta parantavien lakimuutosten seurauksena voittopuolisesti veteraanien leskien olojen helpottamiseen.

Kun piiri ja perustetut perinneyhdistykset ovat tehneet veteraanityötä rinnakkain jo jonkin aikaa, on vanhan organisaation aika luovuttaa vastuu uudelle organisaatiolle, heitä tulevaisuudessa tukien.

Sotaveteraanien kuntoutuksen ja avun tarve päivittäisissä toimissa kasvaa ikääntymisen myötä. Kuntoutuksen ja kotipalveluiden avulla veteraanit voivat kuitenkin mahdollisimman kauan asua ja tulla toimeen omissa kodeissaan. 20 vuotta veteraanityössä ovat kohdallani olleet erittäin antoisat ja mieluiset! Yhdessä olemme jaksaneet yhdessä jaksamme edelleen!

PERTTI VON HERTZEN

Toiminnanjohtaja,
Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri

Suosikaa ilmoittajiamme!

**AJAN HAMMAS
TIDENS TAND**
Hovioikeudenpuistikko 7 C
Hovrättsesplanaden 7 C, 65100 Vaasa / Vasa
06-320 2700

Uudenmaan Hammaspalvelu
Keskustie 5, 01900 Nurmijärvi
Lepsämäntie 1, 01800 Klaukkala
puh. 0207 411 420

FYSIKAALISTA HOITOA

TAMPEREEN KUNTOHOITO

Fysioterapeutti Seija Lehtoranta
Teiskontie 12,
33540 Tampere
puh. 03-255 3325

FYSIOTERAPEUTTI AULI SUONRANTA/ FYSIKA

Haarlantie 2, 25500 Perniö
puh. 040-500 6797 ja 040-563 8269
www.fysika.fi

HYVINVOINTI SAMPO

Väinämöinen 2,
88900 Kuhmo
Puh. 08-655 7111

PALOKAN FYSIOTERAPIA

Olavintie 1
Puh. 014-677 77

SYNTYMÄPÄIVÄT

Antti Henttonen 100 vuotta

Sotaveteraani, opetusneuvos ja Sotaveteraaniliiton kunniajäsen **Antti Henttonen** täytti 100 vuotta 3. maaliskuuta Helsingissä. Merkkipäivää vietettiin läheisten kanssa.

Antti aloitti opinnot Sortavalan seminaarissa elokuussa 1939. Lokakuussa YH:n alkaessa kurssi lopetettiin ja Antti palasi kotitalalleen Antreaan.

Helmikuun puolivälissä Antti osallistui Viipurin Suojeluskunnan poikaosaston 30 nuorukaisesta muodostetussa joukossa taisteluihin Summassa ja myöhemmin Äyräpäässä.

Jatkosodassa asemasodan ajan hän palveli lähettäliupseerina Rajajääkäripataljoona 4:ssä sekä kivääriryhmän johtajana torjunta- ja viivytystaisteluissa Syväriltä Salmiin. Up-

seerikoulun kurssin 59 hän aloitti syyskesällä 1944. Kurssilaisten ylennys tuli vasta 1948.

Antti Henttonen valmistui opettajaksi 1946 ja vuodesta 1953 hän toimi päätoimittajana Opettajain lehdessä ja OAJ:n Opettaja-lehdessä vuoteen 1984. Työssään Antti osallistui merkittävästi koulujärjestelmämme uudistamiseen. Hänet tunnetaan myös Hyvän toveruuden eli Hymykilvan isänä.

Eläkevuosinaan hän osallistui laajasti karjalais-, lehtimies- ja veteraanijärjestöjen toimintaan sekä seurakuntatyöhön. Hän on Rajavartiolaitoksen kunniarajajääkäri.

Antin merkittävin kaari veteraanityössä on Sotaveteraani-lehden toimituskunnassa ja liiton hallituksessa. Hän koulutti lehden avustajia, kirjoitti lehteen vaativista aiheista ja näin toimi vuosikymmeniä liiton johdon tukena. Hän on sanoittanut Tammenlehvälaulajien testamentti- ja Veteraanin rukous-laulut sekä Rajamiesten Marssin.

Antti Henttoselle on myönnetty monia huomionosoituksia mm. VR 4, SVR R1, Sotaveteraanien kultainen ansioristi ja Sotaveteraaniliiton pienoislippu Vapaudenristin tunnusk. Liittokokouksessa 2018 hänet kutsuttiin Sotaveteraaniliiton kunniajäseneksi.

MARKKU SEPPÄ

Sotaveteraaniliiton entinen toiminnanjohtaja

Kauko Tumanto 100 vuotta

Kauko Oskar Tumanto syntyi itsenäisyyspäivänä 1921. Poikasena hän työskenteli kotipaikkansa Iisveden sahalla. Sitten hän valmistui konepaja-ammattiin Jyväskylässä ja sorvasi maailmalle paperikoneen osia vuosikymmenien ajan. Työura päättyi ammattikoulun työnopettajana.

Talvisotaan Kauko lähti heti 18 vuotta täytettyään. Jatkosodassa hän kuului Pioneeri-pataljoona 13:een. Hän haavoittui Aunuksen lohkolla 1943 kranaatin sirpaleesta vaikeasti. Toipumisaikana hän tapasi Jyväskylässä **Miiran**, jonka kanssa sai sitten viettää yhdessä yli 60 onnen vuotta. Kun vamma salli, oli Korian pioneerivarikolla Kaukon osaamisesta ja taidoista paljon hyötyä. Häntä houkuteltiin jäämään kantahenkilöstöön

ja kouluttajaksi, mutta mies palasi rintamalle osallistuen kesän 1944 taisteluihin.

Kauko asettui Miiran kanssa Jyväskylään. Perhe kasvoi itse rakennetussa rintamamies-talossa kuusiheikiseksi. Työn ohella Kauko toimi lukuisissa luottamustehtävissä, paikallisista valtakunnallisiin. Niitä riitti muun muassa ammattiyhdistysliikkeessä, urheilussa, Jyväskylän kunnallishallinnossa ja kaupunginteatterin hallituksessakin.

Veteraaniasiat tulivat vuoroon 1970-luvulla Jyväskylän rintamaveteraaneissa ja veivät Keski-Suomen Rintamaveteraanipiirissä puheenjohtajuuteen asti. Veteraanityö jatkui 1980-luvulla Rintamaveteraaniliiton hallituksessa, lopulta 1996-97 liiton varapuheenjohtajana. Kuntoutus- ja liikuntasäätiö Peurungon hallituksessa kului vuosikymmen. Puolison menehdyttyä 2000-luvun puolella Kauko siirtyi Sotainvalidien Veljesliiton palvelutaloon Telkänpesään ja tuli aktiivisemmin mukaan myös paikalliseen sotainvaliditoimintaan. Nykyisin hän asuu Sotainvalidien Sairaskodissa Jyväskylässä.

REINO TOIVIO

Rintamaveteraaniliiton entinen toimitusjohtaja

Antti Luukkonen 105 vuotta

Alikersantti **Antti Luukkonen** muistaa yhä aamun 30.11.1939 Kivennavan kunnantuvalalla.

”Oli Antin päivä ja 23. syntymäpäiväni. Mietin, mitä seuraava vuosi toisi tullessaan. Vastaus tuli pian. Kranaatit alkoivat ujeltaa: talvisota oli syttynyt. Aamusaikkaa hake-massa ollut mies juoksi takaisin pakit tyhjinä.”

Antti Luukkonen, sahuri ja kirvesmies, on asunut koko ikänsä Puumalan Hurissalossa. Tyyne-puolisonsa hän menetti 66 yhteisen vuoden jälkeen. Kahdelle tyttärelle huolenpito isästä on kunnia-asia, ja Marja-Leenatyttö asuu isänsä kanssa punaisessa talossa Saimaan rannalla.

Antti rakensi talon omin käsin täytettyään 80 vuotta. Asiaa ei vaatimattoman miehen

mielestä silti sovi hehkuttaa: olihan pohja-valussa talkooapuakin! Myös putki- ja sähkömiestä tarvittiin. Taitavissa käsissä syntyy yhä katajaisia voiveitsiä ja pannunalusia lahjaksi ystäville. Käsien vapina tosin hidastaa työtä. Kuvion sommittelu puunappuloista käy aivojumbasta.

”Työvuosina en pitänyt ollenkaan lomia mutta pyhänä lepäsin. Juopotella ei tarvinnut koskaan eikä riidellä vaimon kanssa.”

Talvi- ja Jatkosodan veteraani huokuu samaa rauhaa kuin järvimaisema. Hän tekee luontohavaintoja niin joutsenparin liikkeistä kuin puiden kasvusta. Myös uutiset kiinnostavat.

”Rauha maassa on suurin lahja. Toivon Suomeen sovinnollisempaa mieltä. Kansanedustajat saisivat riidellä vähemmän ja kunnioituksen pitäisi säilyä, jotta päästään sopimuksiin.”

Fyysisesti ja henkisesti hyväkuntoinen 105-vuotias kiittää lapsuuskotinsa eväitä.

”Isä oli kärsivällinen lapsia kohtaan ja luki meille pyhäisin Raamattua. Äidin iltarukous ’Levolle lasken Luojaani’ on kulkenut mukana tähän päivään asti.”

LIISA SEPPÄNEN

tietokirjailija, Mikkeli

Onnitlemme myös!

100 vuotta
Jouko Korhonen
Oulu

100 vuotta
Taimi Komsu
Isokyrö

100 vuotta
Paavo Perkiömäki
Kankaanpää

100 vuotta
Kalevi Sahlström
Somero

100 vuotta
Kerttu Wilska
Kouvola

Kuljetusliike Timo Tuominen Aitoo	Palosuojamaalarit Suomessa Oy Alajärvi	Arkkitehtisuunnittelu Oy Espoo
Sauli Rodas Oy Espoo	ESPOON SÄHKÖASENNUS OY	Maanrakennusliike E.M.Pekkinen Oy Espoo
Maansiirtoliike Matti Knaapi Oy Tammela	SOTIEMME VETERAANEJA KIITTÄEN HAMINASTA!	Haminan Vesijohtoliike Penttilä Oy
KiiltoClean	Tilitoimisto Juhani Viljaranta Ky Helsinki	Transpap Oy Helsinki
Brando Oy Helsinki	Suomen Ratsastajainliitto ry Helsinki	Maaseudun Työnantajaliitto ry
Lasihemmo Oy Helsinki	Urheiluopistosäätiö Helsinki	Paakkisen Automaalaamo Oy Hollola
Triplan Oy Hämeenlinna	Joccis-Air Oy Renko	Kaivinkonetyöt A. Ollikkala Renko
Lammin Kiinteistökeskus Oy Lammi	Sähkö- ja Automaatio- suunnittelutoimisto SAUT Oy Hämeenlinna	Maalausliike Salo Oy Härmä, www.voltinvari.fi
SOTIEMME VETERAANEJA KIITTÄEN IISALMELTA!	Koneurakointi S.Erkkonen Ay Ilmajoki www.koneurakointierkkonen.fi	Evälahti Oy Imatra
Björklund Båtslip Kb Iniö	Rakennusentisöintiliike Ukri Oy Janakkala	Joensuun Laivaus Oy
K-MARKET Juuka	Kuljetusliike S & O Toivonen Oy Juupajoki	SOTIEMME VETERAANEJA KIITTÄEN JUUPAJOELTA!
Rakennusliike Seiska Oy Jyväskylä	Kontinent Transport Finland Oy Järvenpää	Osuuskunta Kainuun Kanerva Kajaani
NurMetal Kalakoski	Ourex Oy Kangasala	Kuljetuspalvelu Vatiala Oy Kangasala

Puustelli®
PARAS OSA KOTIA

**HUOMISEN
PUOLUSTAJA**
Yli 100 vuoden
kokemuksella

PÖLKKY

Roots for Quality Living.

TAMMENLEHVÄSÄÄTIÖ

SURE FIRE

SUOMEN REHTORIT RY FINLANDS REKTORER RF

**KODINKORJAUSPALVELUT
LAIDASTA LAITAN
PÄÄKAUPUNKISEUDULLA**

puh. 040 160 4230
www.senioritalkkarit.fi

OIKAISUJA

Kenttäpostia-lehden numerossa 5/2021 ilmestyneen Matti Hurun muistokirjoitukseen oli vahingossa päätynyt väärä kuva. Pahoittelemme tapahtunutta - tässä oikea Huru.

* * *

Kenttäpostia-lehden edellisessä numerossa sivulla 29 olevaan Minun Veteraanini- juttuun oli päässyt painovirhe: jutussa muistellun veteraanin nimi on Kaarlo, ei Kaarle, kuten kuvateksteissä virheellisesti kerrottiin.

LIITTOKOKOUSINFO

Aulis Lintusesta Rehti Urheilija

Sipoolainen sotaveteraani **Aulis Lintunen** vastaanotti tammikuussa vuosittain jaettavan Fair Play - eli Rehti Urheilija -palkinnon, ensimmäisenä veteraaniurheilijana koskaan. Jo yli 35 vuoden ajan jaetun tunnustuksen valinnan tekevät Tahko Pihkala -seura sekä Suomen Kuvalehti.

Lintunen on pitkän linjan urheilu- ja liikuntavaikuttaja, Espoon Latu ry:n pitkäaikainen puheenjohtaja sekä monen urheiluseuran ja hiihtotapahtuman isä. Kuntoilu on yhä tärkeä osa 97-vuotiaan päiväohjelmaa: pelkästään päiväkävely kauppaan tuottaa noin kolmen kilometrin lenkin.

Tahko Pihkalan kanssa hän teki yhteistyötä vuosikymmenten ajan.

”Tapasin Tahkon ensimmäistä kertaa Nurmeksessa vuonna 1938. Hän oli silloin Suojeluskunnan liikuntaupseeri ja minä sen paikallisessa poikaosastossa. Hiihto ei ollut Tahkolla koskaan irrallinen asia, vaan aina se liittyi kiinteästi ihmisen koko elämään ja erityisesti maanpuolustukseen”, Lintunen kertoo.

Pihkalan kanssa hän oli myös aikanaan käynnistämässä liikuntaohjelmia Helsingin yliopiston osakunnissa.

”Tarkoituksemme oli innostaa talvella latujen tekoon ja myös ’systeemi liikunnan’ eli säännöllisen

liikunnan järjestämiseen. Ylioppilaiden joukkoliikunnan tunnuslauseena oli ’Mens sana in corpore sano – Terve sielu terveessä ruumiissa’. Latuja syntyi. Ja se oli hyvin tärkeää, että niitä syntyi lähelle

asuinpaikkaa. Tahko olisi halunnut ladun jopa Senaatintorille!”

TEKSTI: SOTAVETERAANILIITTO

KUVA: TAHKO PIHKALA-SEURA

Rehti Urheilija -palkinto jaettiin tänä vuonna jo 36. kerran.

FRÅN VERKSAMHETSLEDAREN

Välfärdsområdena en utmaning

Totalreformen av social- och hälsovårdsförvaltningen kom in i ett nytt skede då man i slutet av januari valde fullmäktigeledamöter till samtliga 21 välfärdsområden. Snart väljer fullmäktige de övriga förvaltningsorganen och likaså dess tjänstemän. Det är ingalunda fråga om någon småsak. De förtroendevalda handhar ekonomiska ärenden i miljardklassen samt förverkligandet av social- och välfärdsservicen. Målsättningarna är högt ställda, servicen måste förbättras och förverkligas jämlikt inom hela Finland. Ansvar för detta överförs på välfärdsområdena i början av nästa år.

Kommunerna, kommunföbunden och soteområdena har tills vidare verkställt hemtjänster och rehabilitering för våra veteraner. Vi vet mycket väl att dessa inte i nuvarande form kunnat verkställas jämlikt, det har förekommit kännbara avvikelser mellan olika områden. Detta märks bland annat i de penningbelopp som använts för veteranernas sak, samt i praktisk service. Som exempel kan nämnas de färdtjänster som erbjudits veteranerna. På vissa områden har färdernas längd och antal begränsats trots att det inte funnits skäl till detta.

Inom veteranorganisationerna väcker överflyttningen av veteranomsorgen till välfärdsområdena berättigad oro. De nya enheternas arbetsfält är enormt. Veteranomsorgen utgör därav en mycket liten del såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Risk föreligger att veteranerna hamnar i fötterna på andra, att omsorgen inte ens kan förverkligas som på nuvarande nivå. För närvarande ger en del områden veteranerna sådana tjänster som inte föreskrivs i gällande lagar. Dessa tjänster har stor betydelse. De riktar ofta till veteranernas fruar eller änkor, vilka genom gällande lagar inte erhåller just någon form av stöd. Inom välfärdsområdena kommer man att verkställa många olika former av harmonisering. Mest har det pratats om personalens löner, men helt säkert kommer andra frågor också att diskuteras.

Veteranorganisationerna följer inte utvecklingen stillatigande. Vi har uppmanat våra distriktsorganisationer att klarlägga vilka av regionbefullmäktigade som är med i veteranarbetet. Vi hoppas också att våra regionala ombud håller aktiv kontakt med dem som verkställer den nya förvaltningen, så att veteranernas sak inte glöms bort. I förbunden kartläggs de tjänste-

innehavare som inom välfärdsområdena ansvarar för serviceproduktionen. Under våren kommer vi att kontakta de befullmäktigade och tjänstemännen för att informera dessa om vilka tjänster veteranerna har rätt att erhålla och vad de behöver. Också de nuvarande frivilliga åtagandena gentemot veteranerna bör bibehållas.

När så välfärdsområdena inleder sina egentliga arbetsuppgifter år 2023 blir det viktigt för veteranorganisationernas ombud på regional och lokal nivå att försäkra sig om att servicen till veteranerna verkställs. Om så inte sker vidtas åtgärder. Vi lämnar inte veteranerna ensamma i denna fråga heller!

HEIKKI KARHU
Verksamhetsledare,
Frontveteranförbundet
SVENSK ÖVERSÄTTNING
BERTEL WIDJESKOG

HUOLTOVARMUUSKESKUS
FÖRSÖRJNINGSBEREDSKAPSCENTRALEN
NATIONAL EMERGENCY SUPPLY AGENCY

VETERAANIEEN ETUUEDET VUONNA 2022

Suomen sotien 1939–1945 sotainvalideilla sekä rintamatehtävissä olleilla miehillä ja naisilla eli rintamaveteraaneilla on laeissa ja asetuksissa säädetty oikeus saada valtion varoin eräitä erityisetuksia. Osittain niiden saantiin ovat oikeutettuja myös eräissä sotaan liittyvissä tehtävissä palvelleet henkilöt sekä vuosien 1945–52 miinanraivaajat. Oikeus kuntoutukseen Kelan kautta ja miinanraivaajilla rintamalisään, Valtiokonttorin kautta.

Erityisetuksia rintamaveteraaneille ja heihin rinnastetuille henkilöille myönnetään myös kuntien ja seurakuntien varoista. Julkisyhteisöjen antamaa tukea täydentävät säätiöiden ja yhteisöjen rintamaveteraaneille myöntämät avustukset.

Vuoden 2022 alussa tunnuksen omaavien veteraanikuntoutukseen ja palveluihin oikeutettujen veteraanien määrä oli 4378.

Seuraavassa on perus- ja viitetietoja edellä tarkoitetuista etuuksista.

Sotiemme 1939–1945 veteraanien tunnuks

Veteraaneille myönnettyjä tunnuksia ovat

- rintamasotilastunnus (miehille)
- rintamapalvelustunnus (naisille)
- rintamatunnus (rintamalinnoittajille)
- ulkomaalaisen rintamasotilastunnus (ulkomaalaisille vapaaehtoisille)

Kaikkien näiden tunnusten hakuaika päättyi 31.12.1994. Tunnuksia ei voi enää hakea.

Matkakustannukset

Kansaneläkelaitos maksaa kuntoutettavalle rintamaveteraanille ja hänen kanssaan kuntoutuksessa olleelle aviopuolisolle matkasta aiheutuneet tarpeelliset matkakustannukset kokonaisuudessaan. Matkat kuntoutukseen tilataan Kelan kautta.

Rintamaveteraanin on matkakorvausta hakiessaan esitettävä Kansaneläkelaitokselle:

- kunnan antama kuntoutusmaksusitoumus tai kopio hyväksymispäätöksestä
- selvitys kuntoutuksen osallistumisesta, joka voidaan antaa esim. Kansaneläkelaitoksen lomakkeella

Lisätietoja saa Kansaneläkelaitoksen toimistoista. Veteraanin leskellä ei ole yksittäistä kuntoutusoikeutta veteraanikuntoutuksen kautta.

LISÄT

Rintamalisä

Rintamalisä maksetaan henkilölle, jolle on myönnetty jokin rintamaveteraanien tunnus sekä henkilöille, jolle Sota-arkisto on antanut todistuksen osallistumisesta miinanraivaukseen 1945–1952. Rintamalisää maksetaan myös ulkomailta asuville henkilöille.

Rintamalisä on 128,13 euroa kuukaudessa. Rintamalisä on verotonta tuloa ja sitä ei oteta huomioon tulona määriteltäessä asiakasmaksuja. (Asiakasmaksulaki 29§, (24.4.2003/328))

Ylimääräinen rintamalisä

Ylimääräistä rintamalisää maksetaan henkilölle, joka saa sekä rintamalisää että kansaneläkettä. Ylimääräinen rintamalisä on 25–45 % siitä eläkkeensaajan kansaneläkkeestä, joka on suurempi kuin 93,63 euroa. Kun hakijalla ei ole lainkaan muita eläkkeitä, jotka vähentäisivät ylimääräistä rintamalisää, hänelle maksetaan suurin mahdollinen rintamalisä. Suurin mahdollinen ylimääräinen rintamalisä maksetaan eläkkeensaajalle, joka ei saa sen määrää pienentäviä eläkkeitä, kuten eläkettä ulkomailta.

Suurin mahdollinen ylimääräinen rintamalisä on

- yksin asuvalle 263,64 e/kk
- parisuhteessa olevalle 230,86 e/kk

Ylimääräistä rintamalisää sai vuoden 2022 alussa 1908 veteraania, miehiä heistä oli 755 ja naisia 1153.

Veteraanilisä

Veteraanilisä maksetaan tunnuksen omaavalle veteraanille silloin kun hän saa ylimääräistä rintamalisää ja korotettua tai ylintä eläkettä saavan hoitotukea, Veteraanilisää ei tarvitse erikseen hakea, jos edellä mainitut ehdot täyttyvät. Lisä maksetaan Kelan kautta. Veteraanilisän määrä on 110,19 euroa kuukaudessa ja se on verotonta. Se ei pienennä eläkkeensaajan asumistukea. Lisä maksetaan myös laitoshoidossa oleval-

KUNTOUTUS

le veteraanille, mutta se otetaan huomioon pitkäaikaishoidon maksussa, jonka laitos tai kunta perii veteraanilta.

Laitoskuntoutus (toimintakykyluokka III)	Enintään 10 vuorokautta kalenterivuodessa
laitoskuntoutus rintamaveteraanille, jolla on vamma tai sairaus, joka aiheuttaa toimintakyvyn häiriöitä (toimintakykyluokka I tai II)	2-4 viikkoa kalenterivuodessa, jos se on kuntoutuksen tavoitteiden kannalta perusteltua

Rintamaveteraanien kuntoutuslain nojalla kuntoutusta voi saada henkilö, jolle on myönnetty rintamasotilas-, rintamapalvelus tai rintamatunnus.

Laitoskuntoutusta myönnetään seuraavasti:

päiväkuntoutusta III- toimintakykyluokan rintamaveteraanille ja aviopuolisolle	enintään 10 päivää kalenterivuodessa
päiväkuntoutusta I- ja II- toimintakykyluokan rintamaveteraanille ja aviopuolisolle	enintään 20 päivää kalenterivuodessa
avokuntoutusta III- toimintakykyluokan rintamaveteraanille	enintään 20 käyntikertaa kalenterivuodessa
muuta avokuntoutusta I- ja II- toimintakykyluokan rintamaveteraanille	enintään 30 käyntikertaa kalenterivuodessa

Avokuntoutus:

Avokuntoutusta voidaan antaa esimerkiksi seuraavasti:

- Toimintakykyluokkaan III kuuluva rintamaveteraani
 - avokuntoutus 2 x 10 hoitokerran sarja
- Toimintakykyluokkaan I ja II kuuluva rintamaveteraani
 - avokuntoutus 3 x 10 tai 2 x 15 hoitokerran sarjoina

Kuntoutuksen pituudet on säädetty rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetussa asetuksessa. Rintamaveteraanin tuettu kotona kuntoutuminen voi olla ennaltaehkäisevää, toimintakykyä yllä pitävää kotona tai palvelutalossa selviytymistä tukevaa toimintaa. Toimintakyvyn arviointi toteutetaan omassa asuinympäristössä. Tuettu kotona kuntoutuminen katsotaan kuuluvaksi sekä kuntoutukseen että yhdeksi kotona asumista tukevaksi palveluksi.

Aviopolulison kuntoutusoikeus

Yhteisen kuntoutusjakson tavoitteena on pyrkiä parantamaan rintamaveteraanin kuntoutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttamaan veteraanin kotona selviytymiseen, mm. tukemalla hoitavan aviopolulison jaksamista. Yhteisen kuntoutusjakson tarpeen ja tarkoituksenmukaisuuden arvioi sekä kuntoutuspäätöksen tekee lähettävä terveyskeskus tai kunnan määräämä viranhaltija. Aviopolulison osallistuminen ei lyhennä rintamaveteraanin kuntoutusjaksoa. Kuntoutuspäätöksen tekijä arvioi samanaikaisen kuntoutusjakson pituuden, tarpeen ja tarkoituksenmukaisuuden. Yhteisen kuntoutusjakson edellytyksenä on molempien aviopolulisoiden yhteinen tahto. Aviopolulisoilla on oikeus osallistua veteraanin kanssa samanaikaisesti veteraanin kanssa laitos- tai päiväkuntoutukseen, mutta ei avokuntoutukseen.

Aviopolulison kuntoutusjakso ei saa olla rintamaveteraanin jaksoa pidempi.

Eräissä sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleiden kuntoutus

Vuonna 1997 annetun lain mukaan voivat 1939–1945 tai niiden jälkeen eräissä Suomeen sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleet henkilöt, joille Sota-arkisto on myöntänyt todistuksen palvelusta, voivat hakea kuntoutusta Valtiokonttorin kautta. Tähän ryhmään kuuluvat:

- Tunnuksettomat, henkilöt, joille olisi annettu jokin rintamaveteraaneille tarkoitettuista tunnuksista (rintamasotilas-tunnus, rintamapalvelustunnus tai rintamatunnus), jos he olisivat hakenet tunnusta sen hakemiselle asetetussa määräajassa eli vuoden 1994 loppuun mennessä.
- Ulkomaalaiset vapaaehtoiset, jotka vuosien 1939–1945 sotien aikana ovat palvelleet ulkomaalaisina vapaaehtoisina osallistuen varsinaisiin sotatoimiin Suomen puolustusvoimien joukoissa ja jotka asuvat joko Suomessa tai entisen Neuvostoliiton alueella.
- Miinojen raivaajat, jotka ovat osallistuneet vuosina 1945–1952 puolustusvoimien alaisina merimiinojen raivaukseen tai raivausesteiden purkamiseen merivoimien alusyksiköissä tai maamiinojen raivaukseen Pohjois-Suomessa.
- Sairaanhoitotehtävissä palvelleet, jotka vuosien 1939–1945 sotien aikana ovat palvelleet sairaanhoitotehtävissä puolustusvoimien hoitopaikoissa sekä asevelvolliset, jotka 1939–1945 sotien aikana ovat palvelleet puolustusvoimien koulutuskeskuksissa asevelvollisuuslain nojalla määrättyinä. Näiden kaikkien ryhmien hakuaika palvelun piiriin päättyi 31.12.2004.
- Karjanajajat, jotka 1939–1945 sotien aikana ovat toimineet karjan evakuoitintehtävissä ja partisaani-iskujen uhrin, jotka ovat 1939–1945 sotien aikana joutuneet partisaani-iskujen uhreiksi. Hakuaika palvelun piiriin päättyi 31.12.2006.

Laitoskuntoutusjakso voidaan jakaa aviopolulison kanssa, josta päätöksen tekee kunta. Valtiokonttori ei varaa puolisolle omaa rahaa, eikä heillä ole tietoa kuntoutukseen oikeutettujen määrästä. Puolisoilla on oikeus vain laitoskuntoutukseen, ei avokuntoutukseen.

AVUSTUKSET

Rintamaveteraaneille kotona asumista tukevat palvelut

Rintamaveteraanin tuloja ei tarvitse selvittää, vaan palvelun tarve on ratkaiseva. Raha käytetään rintamaveteraanin itsestä selviytymistä tukeviin palveluihin ja niistä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen. Palveluiden myöntäminen perustuu palvelutarpeen arviointiin. (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista, 15§ (30.12.2014/1323)) Yleisimpiä veteraanien tarvitsemia palveluita ovat; siivous, ateriapalvelu, kylvytysavut, vaatehuolto, asiointipalvelut, sairaanhoito, jalkahoito ja kodissa tehtävät pienet muutostyöt kuten kynnysten poisto, tukikaiteiden asentaminen, luiskat portaikkoihin sekä pihatyöt, sosiaalinen kanssakäyminen ja tuettu kotikuntoutus sekä omaishoidon kustannukset.

Sotainvalideille, joiden sotilasvammalain mukainen työkyvyttömyysaste on vähintään 10 %, ei voida antaa tämän määrärahan perusteella rintamaveteraaneille tarkoitettuja kunnallisia avopalveluita, vaan he saavat palvelut sotilasvammalain perusteella.

Hammashoito veteraaneille ja miinanraivaajille

Omapastuuosuuden selvittämiseksi on etenkin ennen suuria hoitotoimenpiteitä varten syytä ottaa selvää siitä, paljonko hoidosta jää itselle maksettavaksi. Hammaslääkäriltä saa kustannusarvion tulevan hoidon kustannuksista.

Ulkomaalaisen vapaaehtoisen rintama-avustus

Suomen sodissa 1939–1945 vapaaehtoisesti palvelleelle ulkomaalaiselle rintamasotilaille, joka asuu Virossa tai muualla entisen Neuvostoliiton alueella vaikeissa taloudellisissa oloissa taikka asuu pysyvästi Suomessa, voidaan hakemuksesta myöntää rintama-avustusta.

Ulkomaalaisella rintamasotilaalla tarkoitetaan tässä henkilöä, jolle on myönnetty ulkomaalaisen rintamasotilastunnus tai joka täyttää tunnuksen myöntämis- edellytykset. Kertakorvauksena myönnettävän avustuksen määrä vuonna 2022 on 2000 euroa.

Hautausmaksut

Vuoden 2004 alusta voimaan tulleen hautaustoimilain mukaan evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien ja seurakuntayhtymän hautausmaat ovat yleisiä hautausmaita. Niillä hautaustoimessa perittävien perusteiden tulee olla samat kaikille.

Laissa on olemassa poikkeussäännös, jonka nojalla seurakunta tai seurakuntayhtymä voi myöntää kokonaan tai osittain vapautuksen hautaustoimesta perittävistä maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani, tai siihen rinnastettava. Maksuvapautus voi koskea myös edellä tarkoitettua henkilön puolisoa.

Valtiokonttori maksaa hautausapua, jos sotainvalidille vahvistettu työkyvyttömyysaste oli vähintään 20 prosenttia.

Kuntien etuudet veteraaneille

Kuntakohtaisia etuuksia ovat mm. terveyskeskuskäyntien, joukkoliikenteen käytön ja ajoneuvon pysäköinnin maksuttomuus sekä avustukset hammashoidon ja silmälasien hankinnassa. Tietoja näistä etuuksista saa oman kunnan palveluneuvonnasta ja paikallisesta veteraaniyhdistyksestä. Eräissä kunnissa etuuksia myönnetään myös puolisoille ja leskille.

Veteraaniliittojen ja -piirien kautta haettavat avustukset vuonna 2022

Vähävarainen, ylimääräistä rintamalisää saava, Suomen So-

taveteraaniliiton jäsenyhdistykseen, Rintamaveteraaniliiton osastoon tai Sotainvalidien Veljesliittoon kuuluva veteraani, hänen puolisonsa tai veteraanin leski voivat hakea taloudellista avustusta Sotaveteraaniliiton tai Rintamaveteraaniliiton kautta. Tuloraja on 1 400 euroa/kk.

Hakemukseen on liitettävä verotodistus tai Kelan todistus ylimääräisestä rintamalisästä sekä kuitit niistä kuluista, joihin avustusta haetaan. Avustuksia myönnetään lääke- ja hoito kulujen omapastuuosuuksiin, apuvälineisiin ja kotona asumista tukeviin kodin muutostöihin.

Avustuksen suuruus on keskimäärin noin 100–800 euroa, riippuen aiheutuneista kustannuksista. Avustusta voi saada Sotaveteraaniliiton perinne- ja tukisäätiön, Turvallisuuden tuki, Eileen Starckjohann ja Thelma Starckjohann-Bruun säätiön ja Kaatuneiden Muistosäätiön sekä ME-säätiön myöntämistä varoista tai veteraanikeräyksen tuotosta.

Hakemuksia saa liitoista, piireistä, osastoista, yhdistyksistä tai Suomen Sotaveteraaniliiton internet- sivulta, www.sotaveteraanit.fi , josta löytyvät myös tarkemmat ohjeet avustusten myöntämiselle. Hakemukseen on merkittävä hakijan tiedot sekä tilinumero on ilmoitettava FI- muodossa.

Ylimääräinen kuntoutus

Kaatuneiden Muistosäätiön myöntämistä varoista on mahdollisuus hakea ylimääräistä kuntoutusta. Säätiön myöntämä raha on määräraha. Kuntoutus on tarkoitettu Suomen Sotaveteraaniliiton jäsenyhdistykseen tai Rintamaveteraaniliiton osastoon kuuluvalla veteraanille, hänen puolisolleen tai veteraanin leskelle.

Tunnuksen omaava veteraani voi hakea ylimääräistä kuntoutusta, kun Valtiokonttorin myöntämä kuntoutus on kokonaisuudessaan käytetty ja tarvetta kuntoutukseen on vielä olemassa, esim. pitkällisen vuodelevon tai leikkauksen jälkeen. Tuloraja on 1 400 euroa/kk.

Kuntoutusta haetaan Sotaveteraaniliiton sosiaalisihteerin Leena Seppälän kautta. Kuntoutukseen ei ole varsinaista hakemusta, vaan jakso räätelöidään kunkin kuntoutuajan ja kuntoutuspaikan kesken. Se voi olla laitos- tai avokuntoutusta. Laitoskuntoutusjakson pituus on viisi vuorokautta ja avokuntoutuksen käyntimäärä on kymmenen kertaa.

Hetki yhdessä

Suomen Sotaveteraaniliitto toteuttaa yhdessä Kaatuneiden Muistosäätiön kanssa vuonna 2022 kunto- ja virkistyslomia (1–3 vrk) pienituloisille tunnuksen omaavien veteraanien leskille ja omaishoitajina toimiville puolisoille, joilla ei muuten ole kuntoutusoikeutta tai mahdollisuutta siihen. Kunto- ja virkistys lomille haetaan piirien kautta.

Hakijan on oltava Sotaveteraaniliiton tai Rintamaveteraaniliiton jäsenyhdistyksen- tai osaston jäsen.

Hakijan on selviydyttävä omatoimisesti päivittäisissä toiminnoissaan. Jos hakijalla on avun tarvetta, pyydetään siitä mainitsemaan. Myös muistihäiriöt saattavat vaikeuttaa lomalle osallistumista. Lääkärintodistusta ei hakemuksen liitteeksi tarvita. Mahdollisista lääkkeistä jokainen vastaa ja hoitaa ne itse.

Lomat sisältävät täysihoidon, majoituksen sekä monipuolisen ohjelman. Osallistuminen on maksuton. Matkakustannuksista ja matkanjärjestelyistä jokainen vastaa itse.

Veteraanien palvelut Hyvinvointialueilla

Kuntien, kuntayhtymien ja sote-alueiden (esim. Siun sote Pohjois-Karjalassa) palvelut siirtyvät Hyvinvointialueiden toteuttamiksi vuoden 2023 alusta. Sotiemme veteraanien lakisääteiset palvelut säilyvät ennallaan. Liittojen tehtävänä on seurata palveluiden toteutumista Hyvinvointialueilla ja varmistaa palveluiden jatkuminen edelleen.

TEKSTI: LEENA SEPPÄLÄ

Viimeiseen iltahuutoon

Väinö Rantio 1923–2021

Helsingin poliisilaitoksen rikososaston entinen johtaja, sotaveteraani **Väinö Rantio** kuoli levollisesti 9.10.2021 Kaunialan sairaalassa. 24.11.1923 Somerolla syntynyt Väinö sai arvokkaan lahjan –liki 98 vuotta kestäneen terveen elämän.

Elämä oli lapsuudessa varsin köyhää, mutta puutteista huolimatta Väinö muisteli lapsuuttaan lämmöllä. Pojasta tuli taitava ampuja: heiluvasta kuusenlatvasta hän oppi ampumaan oravan sen turkkia vaurioittamatta. Nahkojen tuotolla hän tuki vanhempiaan.

Kolmivuotiseen sota-aikaan liittyi onnekkaita sattumia, jotka todennäköisesti pelastivat hänen henkensä. Sodan päättyessä Väinö kohtasi kurkkumätäpotilaana sairaalassa ollessaan hoitajavaimonsa Hilkan, joka hän-

kin oli työskennellyt sotarintamalla. Siitä alkoi 75-vuotinen yhteinen taival.

Väinö Rantio teki 42 vuotta kestäneen työuran, valtaosan siitä Helsingin rikospoliisin väkivaltatoimistossa. Rikostutkinnan pitkäaikaisena ammattilaisena hän oli aikaansa edellä kehittäessään rikospoliisin päällystökoulutusta vastaamaan kansainvälisiä haasteita. Hän tuotti rikostutkinnan koulutusmateriaalia, luennoi vuosikausia poliisipäällystölle ja oikeuslääketieteen kursseilla lääketieteen opiskelijoille, organisoivat koulutustilaisuuksia, antoi haastatteluita ja sai aikaan lakimuutoksia.

Lisäksi hän oli järjestöaktiivi ja toimi puheenjohtajana Poliisien ammattijärjestössä, Poliisierämiehissä ja Espoon Sotaveteraaneissa. Töidensä ohella hän ehti opiskella alemman oikeustutkinnon Helsingin yliopistossa. Kaiken ohessa hän harrasti rakastamaansa metsästystä ja kalastusta ja kuntoili säännöllisesti, useimmiten kaverinaan puolisonsa Hilikka. He osallistuivat myös moniin veteraaniurheilukilpailuihin.

Tärkeimmäksi urakseen hän koki kuitenkin perheensä. Isänä, isoisänä ja ukkina hän olikin esimerkillinen: oikeudenmukainen, hyväntahtoinen, hauska ja viisas.

SEIJA SIHVOLA
tytär

Hilkka Rantio 1923–1921

Sotien jälkeen Hilkka kävi arkkiatri **Arvo Ylpön** lastenhoitajakurssin, minkä jälkeen hänestä tuli hoitaja Naistenklinikan vastasyntyneille ja myöhemmin Silmäklinikan lapsipotilaille. Puoliso Väinö löytyi ensimmäisestä työpaikasta, Helsingin kulkutautisairaalaan.

Omat tyttäret saivat oppia kolmivuorotyöstä välillä uupuneenkin äitinsä tarmokkuuden: koti kiilsu puhtautta, ruoka oli aina valmiina ja järjestystä vaalittiin. Myös kuusi lastenlasta ja 15 lastenlastenlasta oppivat hekin mummitaan kodinhoidon ja puhtauden perusteita, erityisesti Suomensjärven kesämökillä.

Jäätyään eläkkeelle 58-vuotiaana Hilkka Rantio pääsi keskittymään järjestötyöhön ja toimi pitkään Espoon rintamanaisten puheenjohtajana sekä monien liikuntaseurojen aktiivijäsenenä. Valtakunnallisista sotaveteraanien hiihtokilpailuista hän sai lukuisia kultamitaleja ja kisasi usein viestihiihdon olympiavoittajan Siiri Rantasen kanssa... vaikkei tätä koskaan voittanutkaan.

Hilkan pitkän elämän peruspilari oli pienistä iloista nauttiminen, mistä hän jaksosi myös jälkeläisiään muistuttaa.

TUIJA SIITONEN
tytär

Lastenhoitaja **Hilkka Rantio** kuoli Espoossa 21.12.2021. Hän oli kuollessaan 98-vuotias. Karjalan kannaksen Uudellakirkolla syntyneestä ja sieltä Talvisodan pommituksia 16-vuotiaana paenneesta pikkunaisesta tuli sitkeä lott ja sotaveteraani, jonka elämäntehtäväksi tuli hoivan antaminen – niin omille kuin muille.

Talvisodan jälkeen muonituslottana toiminut Hilkka suoritti lääkintälottakurssin. Jatkosodassa hän työskenteli kenttäsairaaloissa mm. Nurmijärvellä, Mikkeliä ja Harlussa. Ikäistensä sotilaisen hoitamisen hän kertoi kokeneensa rankkana, mutta palkitsevana: siinä kun sai lohduttaa, tukea ja auttaa. Vaikuttavinta oli kuulemma luovuttaa omaa verta ja seurata sen nopeaa siirtämistä haavoittuneille.

Toivo Palmi 1921–2022

28.1. saimme suruviestin lahtelaisesta hoitokodista: Jatkosodan veteraani **Toivo Palmi** oli menehtynyt vakavan sairauden seurauksena. Vajaa kuukausi aiemmin hän oli viettänyt 100-vuotispäiväänsä.

Peräseinäjoen Korteskylällä vähävaraiseen pienviljelijäperheeseen kymmenlapsisen perheen toiseksi vanhimpana syntynyt Toivo joutui ajan tavan mukaisesti jo varhain isosiskonsa kanssa tilan töihin sekä hoitamaan nuorempia sisarusia.

Vain seitsenvuotiaana Toivo lähti naapuriin lastenhoitajaksi ja paimenpojaksi. Iida-äiti, halusi kouluttaa pojastaan papin, mutta taloudellinen asema ei sitä mahdollistanut. Isä Vihtori toivoi pojasta jatkajaa tilalleen.

Sota pisti kuitenkin suunnitelmat uusiksi. Syyskuussa 1941 19-vuotias Toivo sai

kutsun ilmoittautua Jyväskylän Yliopiston alueella toimineeseen Jalkaväen Koulutuskeskus 9:ään, joulukuussa hänet siirrettiin rintamalle Rukajärven alueelle Ondajoelle III/JR 52:een. Hän osallistui lähipartiointiin, oli komppanian päällikön taistelulähetin ja kivääriryhmänjohtaja. Sotilasarvoltaan hän on alikersantti.

Toivo kertoo kokeneensa suuren muutoksen henkisessä elämässään, kun hän eräänä päivänä näki hangelle kaatuneena useita läheisiä ystäviään ja naapureitaan. Karmea hetki palaa usein vieläkin mieleen. Toivo on Korkeimmalle kiitollinen, ettei haavoittunut. Sodan ansioista hänet palkittiin 2.luokan vapaudenmitalilla

Sodan päätyttyä Toivo meni maamieskouluun Alajärvelle. Heti kurssin suorittuaan hän kuitenkin hakeutui pappiskoulutukseen ja toimi valmistuttuaan pappina useissa vapaaseurakunnissa. 1952 hän avioitui Irma os. Murtosen kanssa. Perheeseen syntyi kuusi lasta.

Vaikka jäikin eläkkeelle jo 1984, jatkoi Toivo vakaumukselleen uskollisena työtään ympäri maata suuntautuneiden puhujamatkojen myötä. Muutenkin elämä jatkui toimeiliana mm. liikuntaa harrastaen.

JUHANI HONKANIEMI
Toivon veteraanikummi,
Lahden Sotaveteraanit

Yrjö Rimpinen 1924–2021

linjalla. Lisäksi hän joutui vielä ”saattamaan” saksalaisia Tornio – Muonionjoki suunnalla. Viidestä aseveljestä yksi kaatui Viisjoella, lo-puilla oli eläkepäivinänsä tapana kokoontua Yrjön kutsusta lounaalle aina 27.10.

Sodan jälkeen Yrjö avioitui harjavallalaisen Taimi Simulan kanssa ja aloitti työt Outokumpu Oy:n tehtailla, missä hän toimi pitkään sähkömiehenä. Vapaa-ajallaan hän jatkoi pesäpalloharrastusta. Perheen lisäksi puuhailu omassa pihapiirissä – etenkin klapien teko – olivat hänen mielipuuhaansa.

Yrjö Rimpinen toimi pitkään lautamiehenä, mistä syystä hänelle on myönnetty herastuomarin arvonimi. Lisäksi hän oli vuosikymmeniä aktiivisesti mukana niin kirkkovaltuutettuna kuin veteraaniihdistystoiminnassa. Koko kansan näkyvyyteen tämä kodin, uskonnon ja isänmaan mies nousi itsenäisyyspäivänä 2020, esiintyessään tasavallan presidentti Sauli Niinistön ja rouva Jenni Haukion televisiohaastattelussa veteraanien edustajana.

JAAKKO SUONTAUSTA
Puheenjohtaja,
Harjavallan Sotaveteraanit ry

Kokemällä syntynyt, mutta Harjavallassa kasvanut Jatkosodan veteraani **Yrjö Rimpinen** sai 25.10.2021 kutsun viimeiseen iltahuutoon. 97-vuotiaana menehtynyttä Rimpistä jäivät kaipaamaan ja kiitollisuudella muistamaan puoliso ja tytär perheineen sekä laaja ystävien joukko.

Jo Talvisota ehti koskettaa Yrjöä, joka 15-vuotiaana oli kaivamassa hautaa Harjavallan ensimmäiselle sankarivainajalle, pesäpalloseuratoverilleen. 1942 oli Yrjön ja hänen neljän ikätoverinsa vuoro lähteä suorittamaan asevelvollisuutta. Alokaskoulutus oli Kouvolassa ja jatkokoulutus Viipurissa, jossa Yrjö sai taistelulähetin koulutuksen. Asemasotavaiheessa Yrjön joukko-osasto 9/JR 15 taisteli Lempaalan alueella ja vetäytymisvaiheessa Rautu – Sakkola – Vuosalmi

Eino Brofeldt 1924–2021

Joulupäivänä sain Marjoniemen Auringon-sillan palveluasunnosta suruviestini isäni, Jatkosodan veteraani **Eino Brofeldtin** pois-menosta. Hän oli kuollessaan 97-vuotias ja sisukkein ja peräänantamattomin ihminen, jonka olen koskaan tavannut.

Hämeenkoskella viisilapsisen perheen nuorimmaksi syntyneen Einon vanhemmat olivat maanviljelijöitä. Kolmen veljen kanssa isän elämään kuului maatalon töitä ja koulunkäyntiä. Kaikki veljekset olivat sodassa ja palasivat kutakuinkin ehjinä kotiin.

Isä joutui rintamalle 19-vuotiaana pioneeriin. Karhumäen sillan räjäyttämistä lukuun ottamatta hän ei juuri sodasta puhunut, mutta viimeisinä aikoinaan muisteli usein, kuinka oli ollut kuorma-auton lavalla sodan aikana sotilastovereidensa kanssa. Oli kova

pakkanen ja sotamiesten sormet ja varpaat olivat tunnottomat. Pojat pyysivät autonkuljettajaa pysäyttämään auton, jotta pääsivät jaloittelemaan. Noustuaan takaisin kyytiin, joku keksi, että lauletaan **Georg Malmsténin** ”Auringon lapset”. He lauloivat sitä kovalla äänellä ja kestivät kylmyyttä laulun voimalla.

Vanhemmat veljet jäivät viljelemään maata synnyinseudulle. Isä päätyi opiskelemaan Helsinkiin ja hänestä tuli varatuomari. Kouvolaan kaupunginjohtajana hän toimi vuodesta 1963 vuoteen 1987. Lisäksi hän oli mukana kirkkovaltuustossa sekä monissa järjestöissä, lautakunnissa ja luottamustoimissa.

Äidin sairastuttua muistisairauteen vuonna 2010 isä hoiti häntä kotona niin pitkään kuin mahdollista. Kun äiti pääsi tehostetun palveluasumisen piiriin, isä käveli joka päivä häntä katsomaan ja luki hänelle Kouvolan Sanomia. Kaupungin tapahtumat ja valtakunnan politiikka kiinnostivat isää ihan loppuun saakka.

ULLA BROFELDT
tytär

Kauko Toikka 1926–2021

Sotaveteraani, Etelä-Kymenlaakson Veteraanikuoron ensimmäinen puheenjohtaja ja ensimmäinen kuoronjohtaja director cantus **Kauko Toikka** kutsuttiin viimeiseen iltahuutoon 26.10.2021 sairauden uuvuttamana.

Kauko oli syntynyt 2.7.1926 Kannusjärvelä, Vehkalahdella. Sota-aikana samassa taloudessa asui lisäksi kolme evakkoperhettä lapsineen, yhteensä 20 henkilöä. Kaikki ruokailivat samaan aikaan pirtin isossa pöydässä. Perheen omassa käytössä oli kamari ja sali, keittiö oli yhteinen. Tämä yhteiselo oli yksi syy siihen, että Kaukosta tuli hyvin sosiaalinen ja toisista välittävä ihminen.

Kaukon lapsuudenkodissa oli urkuharmooni, jonka myötä alkoi hänen musiikkiharrastuksensa. Pian opettaja antoikin pojan säestää virsiä koulun aamuhartauksissa.

1942–43 Kauko kuului sotilaspoikiin. Seurantalolla he järjestivät iltamia, joissa Kauko soitti kitaraa ja pojat lauloivat kupletteja. Kauko perusti orkesterinkin, mutta kauaa ei 1925 syntyneistä koostunut ryhmä ehtinyt pysyä koossa ennen kuin heidät huhtikuussa 1944 kutsuttiin asepalvelukseen. Kauko oli tuolloin vasta 17.

Kaukon kuoroharrastus alkoi Kannusjärven Evankeliumiyhdistyksen sekakuorossa. Lokakuussa 1996 Etelä-Kymenlaakson Sotilaspoikien Perinnekillan Sotilaspojat perustivat Veteraanikuoron, jonka johtoon Kauko valittiin.

Kauko sävelsi ja sovitti monia unohtumattomia kappaleita kuoromme käyttöön. Kaukon sävellys sotainvalidin puolison **Karin Penttilän** sanoittamaan lauluun Isänmaan vartijalle on yksi koskettavimmista.

Kauko oli itsestään numeroa tekemätön, elämänmyönteinen ja taitava musiikkimies, jota tullaan muistamaan suurella kunnioituksella ja kaipauksella.

ESKO K. LAHTI
sihteeri,
Etelä-Kymenlaakson Veteraanikuoro

HAUTAUSTOIMISTOJA

LAPPEENRANTA

*Palvelua vuosikymmenten kokemuksella
jo vuodesta 1928*

Hautaustoimisto ja Kukkakauppa
Tolvanen Oy

Kauppakatu 53, Lappeenranta • puh. 453 0568
kukkakauppa.tolvanen@kymp.net • hautaustoimistotolvanen.fi
Voit tilata myös verkkokaupassa www.e-kukka.fi.

MUSTASAARI

**Hautaustoimisto
Begravningsbyrå Fant**

Keskustie 3, 65610 Mustasaari
puh. **06-322 2744** ja **050-313 8142**
päivystys 24 h Carina Lähdesmäki
www.begravningsbyrafant.fi

OULU

**Hautaustoimisto
Ikäheimo Oy**

Isokatu 11, 90100 Oulu
puh. **08-311 3354**

PIETARSAARI

**Hautaustoimisto Begravningsbyrå
Marjamäki Oy**

Herrholminkatu 14, 68600 Pietarsaari
puh. **0400-562 216**

PUDASJÄRVI

**Pudasjärven Hautaustoimisto ja
Kukka Ky**

Toritie 1, 93100 Pudasjärvi
puh. **08-821 122** ja **0400-330 058**

ROVANIEMI

**JOKELAN
HAUTAUSTOIMISTO** 95
Juhlapalvelu Jokela

- hautausalan erikoisliike Rovaniemellä vuodesta 1923

Ruokasenkatu 6, 96200 Rovaniemi
Puh. 016 312 616 (24 h/vrk)
sähköposti: jokela@hautaus.info
www.jokelan.fi

Pesula Marko I.Lahtinen Oy Kankaanpää	ProfeCons Oy Kerava, www.profecons.fi	SOTIEMME VETERAANEJA KIITTÄEN KIRKKONUMMELTA!
Kouvolan PTR Oy Kuusankoski	Manor Oy Kuortane	www.karirakenne.fi
Nastolan Forest Huolto Oy Lahti	Asianajotoimisto Lehti Oy Lahti, aalehti.fi	T:mi Kari Kauvo Lapinjärvi
FINN-VALVE OY Joutseno	Tilitoimistopalvelut PK Rinne Taipalsaari	LAPPEENRANNAN KULJETUSOSAKEYHTIÖ
Kiinteistö-Vesasto Oy LKV Lempäälä	P.Packalaen Oy Lohja	www.meriturva.fi
Jari Tanskanen Oy Loviisa	Jorma Hasanen Ky Mikkeli	MUONION SÄHKÖOSUUSKUNTA
Vilppulan Monimetsä Oy Mänttä-Vilppula	Mäntän Rengaspiste Oy Mänttä	Dosetec Exact Oy Nastola, www.dosetec.fi
Comarcon Oy KIVIMYLLYN KONE Nurmijärvi	Maanrakennus Maamyyrä Oy Perttula	Hinaus & Kuljetus R.Oksman Oy Nurmijärvi
OULUN MONIASUNNOT OY	SOTIEMME VETERAANEJA KIITTÄEN OULUSTA!	LR-Palvelu Oy Oulu
Oulun Kone ja Terä Oy Kiiminki	PAIMION LOGISTIIKKAKESKUS OY	Oy Potoj Tradind Ab Parainen
Teräcenter Oy Parkano	Pernajan Rakennus Oy	Pesupalvelu Hans Langh Oy Piikkiö
Upcast Oy Pori	Heikki Laiho Oy Noormarkku	MG-Trans Ky Porvoo
Kettumäki Oy Pudasjärvi	Autoilija Juha Virta Pöytyä, Kyrö	Er-Ra Metall Oy Pöytyä
Liikenteenharjoittaja Pasi Ranta Rauma	Sähköpalvelu Niemi Oy Reisjärvi	Apricon Oy Riihimäki

Muoviura Oy Riihimäki, www.muoviura.fi	Salon Tilipalvelu Oy Salo	Poltinhuolto Ahonen Oy Salo
Pensi Rescue Oy Sastamala	Saukrast Oy Soini	Metos Kalustetehdas Sorsakoski
Stainless Team Finland Oy Suonenjoki	Tilitoimisto Aureelia Ky Sysmä	Tainan Lähimmäispalvelu Oy Säkylä
Sähköurakointi Aho Oy Säynätsalo	Kuljetusliike Mikko Meri Oy Tammela	Profinntec Oy Tampere
Kilsa Tools Oy Toijala	Korja-Kumi Oy Tampere	Hämeen Kuljetus Oy www.hameenkuljetus.fi
Kalevan Isännöinti Oy Tampere	Tarvasjoen Metalli ja Teräsromu Oy	TORNION SAIRASKOTISÄÄTIÖ
Rakennuspalvelu Teknorak Oy Turenki	SOTIEMME VETERAANEJA KIITTÄEN TURUSTA!	HUISKULA OY
Mannlines Oy	Louhintaurakointi Noopila Oy Tuusula	Paketo Recycling Oy Tuusula
Kuljetus T.Lemström Tuusula	Konekorjaus Laaksonen Oy Tuusula	www.alco.fi
Rakennusliike Harry Autio Oy Uusikaupunki	Geotrim Oy Vantaa	J-Trading Oy Ab Vantaa
JT-Export Oy Ltd Varkaus	Varkauden Puu Oy Varkaus	Kalevi Seppälä Virrat
JJ-Konehuolto Oy Ylistaro	Juvatec Oy Ylitornio	Rautapohja Oy Ylivieska
E.T.Listat Oy Ylivieska	Yhtymä-Tahlo Oy Ylöjärvi, www.yhtymatahlo.fi	Leguan Lifts Oy Ylöjärvi
Jasper Oy Ylöjärvi	Boxia Oy Ylöjärvi, www.boxia.fi	AV-PALVELUT TYKKIMIES OY Ylöjärvi

Itsenäisyyspäivää voi juhlia tammikuussakin

Kun yhteinen itsenäisyyspäivä ei koronarajoitusten vuoksi Jyväskylässäkään onnistunut ajallaan, ottivat paikalliset veteraanit asiat omiin käsiinsä, ja päättivät, että kun kaikilla on nyt kolme koronarokotusta ja vaadittavat koronapassitkin, voitaisiin itsenäisyyspäivää juhlistaa myöhästyneesti vielä tammikuun puolellakin!

Kaikkiaan 15 veteraaniihdistyksen jäsentä kokoontui 10. tammikuuta ravintola Albaan juhlistamaan 104-vuotiasta itsenäistä Suomea, jota kunnioitti herkullinen, savuporokeitosta, paistetuista muikuista ja tyrnijälkiruoasta koostunut ateriakin.

Veteraanit, puoliset ja lesket olivat iloisia tavatessaan pitkää aikaa toisiaan – useampikin heistä kertoi, miten rankkaa on yksinolo kotona, kun ei ole mitään tilaisuuksia.

MARIA KIVIAHO
piirin sosiaalineuvoja

Veteraanit olivat ravintolan ainoat asiakkaat, minkä ansiosta tilaisuus tuntui entistäkin juhlavammalta.

Perinnekoulutusta Etelä-Pohjanmaalla

Veteraanien määrän laskiessa aiemmin sovittu rajan alle puretaan veteraaniihdistykset. Jäljellä olevia veteraaneja, heidän leskiään tai puolisoitaan ei kuitenkaan jätetä omilleen, vaan huolenpito heistä siirtyy – alueesta riippuen – joko veteraaniihdistyksen tilalle perustettavalle perinneyhdistykselle tai veteraanipiirille.

Meneillään on suuria muutoksia, joten opastus asiaan on tarpeen, todettiin Etelä-Pohjanmaalla, jossa piirin yhdistysten puheenjohtajille ja muille vastuushenkilöille järjestettiin aiheesta koulutus helmikuun alussa.

Etelä-Pohjanmaan yhdistykset tulevat lopettamaan toimintansa tämän ja ensi vuoden aikana.

ESKO PETÄJÄ
puheenjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri

Ruotsin Sotaveteraanipiirin toiminta tuli päätökseensä

Suomen Sotaveteraaniliiton Ruotsin piirin 52 vuotta kestänyt aktiivinen toiminta päättyi viime vuoden lopulla.

Muuttaessaan ulkomaille suomalaisveteraanit perustivat sotaveteraaniliittopiirejä myös uusiin asuinpaikkoihinsa, kuten Yhdysvaltoihin, Kanadaan, Australiaan sekä Ruotsiin, jonne suuntautui sotienjälkeisten vuosien suurin muutoliike.

Ruotsin piiri perustettiin vuonna 1969, ja samassa yhteydessä aloittivat toimintansa Tukholman ja Göteborgin yhdistykset. Pian yhdistyksiä oli jo 24 läpi koko Ruotsin Malmöstä Kiirunaan ja jäseniä yli 3000. Piirin toiminta päättyi vuoden 2021 lopussa 52 aktiivisen toimintavuoden jälkeen, jolloin jäsenmäärä oli supistunut 31 jäseneseen.

Omilleen Ruotsin veteraanit eivät toki jää nytkään, sillä veteraanija kannatusjäsenet ovat halutessaan voineet siirtyä Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiriin jäseniksi.

Ruotsin piirin tekemän edunvalvontatöiden keskiössä on ollut saada siellä asuville sotiemme veteraaneille samat etuudet kuin Suomessa asuvilla veteraaneilla. Vuosien mittaan näistä asioista käytiin Suomen Sotaveteraaniliiton kanssa neuvotteluja, ja 1980-luvun loppupuolella toteutuivat rintamalisä ja osittain korvattu hammashoito. Suomessa tapahtuva kuntoutus toteutui vuonna 2005, mistä oli suuri apu ikääntyville jäsenille.

Kevätkämatkoja Suomeen

Piirin kevätisten vuosikokousten yhteydessä tehtiin useina vuosina

risteilymatka Helsinkiin. Reissut olivat suosittuja ja mukana oli parhaimmillaan lähes sata osallistujaa. Helsingissä vierailtiin mm. Mannerheim-museossa, Pääesikunnassa, Ulkoministeriössä, Sotamuseossa, Yleisradion TV-keskuksessa ja Suomen Pankin Rahamuseossa. Eräänä vuonna kävimme laskemassa seppeleen marsalkka Mannerheimin haudalle Hietaniemessä. Viimeinen risteilymatka oli maaliskuussa 2015, jolloin saimme kunnian vieraila presidentti **Sauli Niinistön** luona presidentinlinnassa.

Kaikkissa eri puolilla Ruotsia sijaitsevista yhdistyksistä on perinteisesti vietetty Kansallista veteraanipäivää sekä Kaatuneitten muistopäivää kunniavartioin ja seppeleenlaskuilla muistolaatoille, ja Suomen lippu on liehunut niin Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä kuin itsenäisyyspäivänä.

Useissa yhdistyksissä järjestettiin vuosittain Hengellinen päivä, joiden ohjelmassa oli kuoro- ja muita esityksiä Suomesta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita piirin työssä ovat olleet mm. Suomen Tukholman-suurlähetystö, Tukholman Suomalainen seurakunta ja viikoittain ilmestyvä Ruotsin Suomalainen-lehti.

Ruotsin piirin oma sosiaalineuvoja auttoi jäseniä kunkin asuin-kunnan palvelujen saamisessa - viime vuosina etenkin suomenkielisiin seniorikoteihin pääsemisessä. Tärkeä apu iäkkäille veteraaneillemme oli kaksi vuotta sitten

voimaan saatu ateriakorvaus.

Suomen Sotaveteraaniliiton myöntämien eri tukien lisäksi Ruotsin piirin vähävaraiset veteraanit, puoliso-, ja lottajäsenet ovat saaneet vuotuisen 'joulurahan' ruotsalaiselta Björllingin säätiöltä. Apua on saatu myös suomalaisilta veteraaniveljiltä: Vuonna 2016 saatiin turkulaisveteraanilta huomattava lahjoitus, jolla piirin veteraanit, puoliso- ja leskijäseniä pystyttiin tukemaan seuraavat kolme vuotta.

Suomi100 -juhlavuosiakaan ei jäänyt Ruotsissa huomioimatta, vaan kesällä 2017 järjestettiin juhla Skeppsbrolla Tukholmassa – paikassa, johon suurin osa Ruotsiin muuttaneista jäsenistämme aikanaan saapui. Ruotsin piiri osallistui ohjelmaan Sotainvalidien Ruotsin piirin kanssa yhteisellä juhlateltalla, jossa ohjelman ja tarjoilun lisäksi oli nähtävissä sota-aikaisten esineiden näyttely.

Vaikka toimintamme on päättynyt, niin yhteys säilyy: Kunnioittavat kiitokset vapaasta isänmaastamme kaikille veteraaneillemme, lotille ja sotainvalideille kautta maailman!

PIRKKO SINKKONEN
Toiminnanjohtaja 2017-2021
Sosiaalineuvoja 2012-

KIRSTI PEKARI
Toiminnanjohtaja 2008-2017

Vuotuisella Suomen-vierailullaan piirin veteraanit ovat päässeet jopa tapaamaan tasavallan presidentin, jolle lahjoitettiin liiton standaari.

Tuore perinneyhdistys koordinoi Pohjois-Pohjanmaan veteraanityötä

Valtakunnallisten veteraanijärjestöjen toiminta lakkautetaan muutamana vuoden kuluessa. Sotiemme veteraanien perinteiden ja arvojen vaaliminen ei kuitenkaan lakkaa, vaan siirtyy jälkipolvien ja parhailaan ympäri maata perustettavien alueellisten perinneyhdistysten tehtäväksi. Pohjois-Pohjanmaalla tehtävää perinnetyötä alkaa ohjata ja koordinoida joulukuussa Oulussa perustettu Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan perinneyhdistys.

Tammenlehvän Pohjois-Pohjanmaan perinneyhdistyksen juhlaan ja perustamiskokoukseen Lääninhallitustalossa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston tiloissa osallistui kuutisenkymmentä henkilöä. Perinneyhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtajana toimiva **Reijo Sallinen** Oulusta.

Nyt päivänvalon nähneen uuden yhdistyksen suunnittelu lähti toden teolla käyntiin vuoden 2020 lopussa, jolloin Pohjois-Pohjanmaalla toimivat veteraanipiirit päättivät yhdessä, että maakuntaan perustetaan perinneyhdistys. Valmisteluihin liittyen piirit järjestivät syksyn aikana kolme perinneseminaaria,

joissa kuntien, seurakuntien, maanpuolustusjärjestöjen sekä perinnetyötä tekevien yhteisöjen edustajat pohtivat, miten näiden arvokkaiden perinteiden ja arvojen siirtäminen seuraaville sukupolville parhaiten onnistuu.

Keskusteluissa päädyttiin yhteiseen näkemykseen, että perinnetyötä on arvokasta kotiseutuhistoriaa ja kulttuuria, jossa kuntien ja seurakuntien osuus on ratkaisevan tärkeä. Kuntiin muodostetaan perinnetoimikuntia, joiden työtä tuore perinneyhdistys ohjaa. Yhdistys toimii myös linkkinä perinnetyötä valtakunnallisesti koordinoivan Tammenlehvän Perinneliiton ja paikallisten toimijoiden välillä.

Korona rajoitti osanottoa

Osanottajien määrää jouduttiin rajoittamaan koronan takia, lisäksi osa kutsutuista, kuten vaalalaiset, jättäytyi pois pahentuneen tautitilanteen takia. Intoa edessä olevaan työhön kuitenkin riittää.

”Emme valitettavasti päässeet tilaisuuteen, mutta olemme ehdottomasti kiinnostuneita tekemään yhteistyötä, tukemaan ja edistämään

Kokouksen puheenjohtajana toimintinen maaherra Eino Siuruainen (kuva: Seppo Suhonen)

perinneyhdistyksen työtä kunnassamme”, Vaalan kunnanjohtaja **Miira Raiskila** toteaa.

”Sotiemme ja sotasukupolvien arvojen, perinteiden ja historiatiedon siirtäminen tuleville sukupolville on tärkeä tehtävä. Kuntana olemme ehdottomasti tässä mukana.”

ARTO NENONEN
toimittaja

Koronatilanne otettiin tilaisuuden järjestelyissä huomioon. (Kuva: Lauri Jokela)

Elämän virta soi Jyväskylässä

Rintamaveteraanien Keski-Suomen piiri järjesti lokakuun lopulla 2021 Jyväskylässä jälleen Elämän Virta -tunikonsertin veteraaneille. Konserttyleisöä oli paikalla yhteensä 650, mukana myös ilahduttava määrä sotiemme veteraaneja. Kasvomaskoja käytettiin esimerkillisesti kaikkien turvallisuuden huomioon ottaen.

Välillä Luonetjärven sotilaskotisaret tarjoilivat maukkaita munkkikahvit. Pitkään odotetun tilaisuuden tunnelma oli lämminhenkinen, ja lukuisista pyynnöistä johtuen tullaan perinteeksi muodostunut konsertti järjestämään vielä tänä keväänäkin.

TEKSTI: PEKKA TOIVONEN

Rintamaveteraanien Keski-Suomen piirin kunniapuheenjohtaja

Rosvopaistia tarjolla myös vuonna 2022

Veteraaniperinteeksi on tullut rosvopaistin syöminen tapahtumissa ympäri Suomen. Hankkeen puuhamiehenä on ollut purse- si Kalevi Rönnqvist. Hän kehittänyt näyttelijä Leo Lastumäen kanssa juuri rosvopaistin ruokatarjoilun, ja on vetänyt toimintaa vuodesta 1992. Silloin tätä ruokaa tarjottiin ensimmäisen kerran Kaulan sairaalassa.

Suosittua tapahtumaa on lopeteltu monen monta kertaa, mutta aina se päätetty järjestää uudelleen - myös tänä vuonna. Tämän kesän rosvopaistitapahtumat ovat varmistuneet seuraavasti:

- 18.5. Peurunka
- 19.5. Härmän kuntokeskus
- 7.6. Opinmäen koulu, Espoo
- 17.6. Karjalan prikaati, Vekarajärvi
- 4.8. Kuopio
- 5.8. Kempeleen yhteiskoulu

Lisätietoja: Rönnqvist Kalevi Kalevi.Ronnqvist@finnair.com

KUTSU

Sotiemme Veteraaneille
ja heidän Puolisoilleen saattajineen
Peurungan & Finnairin lentävän henkilöstön
viimeistä kertaa järjestämään

VIHTEELLISEEN ROSVOPAISTI -TAPAHTUMAAN

Paikka: Kylpylähotelli Peurunka, Laukaa
Aika: Keskiviikkona 18.5.2022
Tilaisuus alkaa klo 13:00
Tilaisuus päättyy noin klo 15:30
Ilmoittaudu: 11.5.2022 mennessä pekkavilhelm@gmail.com

Peurunka Oy
Toimitusjohtaja Seppo Virta

FINNAIR
Peurunka

Satakunnan veteraanityössä askel kohti perinneaikaa

Ensimmäisenä uuden yhdistyksen perustamiskirjan allekirjoitti rintamaveteraani Taisto Talasma, vieressään paikallisen rintamaveteraaniiyhdistyksen puheenjohtaja Tapio Kamppi. (Kuva: Juhani Vihervuori)

Veteraanien määrän vähetessä siirtyvät heidän perinne- sekä tuki- ja huoltotyön vastuunsa pikkujoukko Tammenlehvän Perinneliiton alaisuudessa toimiville perinneyhdistyksille.

Satakunnassa tätä perinneaikaa siirtymistä on valmisteltu jo runsaat kymmenen vuotta. Helmikuussa kokoonnuttiin Porin kaupungin valtuustosalissa uuden yhdistyksen perustamiskokoukseen. Paikalla oli veteraaniedustuksen lisäksi myös pikkulottia ja sotilaspoikia.

Tammenlehvän Satakunnan Perinneyhdistys ry:n puheenjohtajaksi valittiin perinnetyön neuvottelukunnan puheenjohtajana toiminut

Tapio Huhtanen. Hallitukseen valittiin edustajat sota- ja rintamaveteraaneista, sotainvalideista, kaatu-neitten omaisista, Lottaperinteestä, sotilaspojista, Karjalan Liiton Satakunnan piiristä, sotilaskotiyhdistyksestä sekä Vapaussodan Satakunnan perinneyhdistyksestä. Hallitusta täydennetään myöhemmin reserviläisjärjestöjen edustajilla.

TEKSTI: TAMMENLEHVÄN SATAKUNNAN PERINNEYHDISTYS

Peurunka
Luonnostaan hyvä olla

KENTTÄPOSTIA

Seuraava lehti
ilmestyy
14.6.2022

Varapuheenjohtajat jatkavat työtään Sotaveteraaniliitossa

Sotaveteraaniliiton hallitus on valinnut keskuudestaan varapuheenjohtajat. Tehtävissään jatkavat Pertti Suominen ja Pirkko Karjalainen.

Puheenjohtaja Erkki Heikkinen valittiin tehtävänsä jo liittokokouksessa 2020.

Pertti Suominen

Pirkko Karjalainen

*Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen
järjestämä*

ISÄNMAALLE

*kaatuneiden muistopäivän konsertti
Pyhän Laurin kirkossa
15.5.2022 klo 18.00*

*Helsingin Naishilailajien ja
Helsingin Poliisilaulajien sekakuoro*

*johtaa
Anna-Elina Norjanen*

*Vapaa pääsy
ohjelma 10 €*

*Ohjelman tuotto ohjataan
veteraanijärjestöille*

TERVETULOA!

Veteraaniliittojen toimikunnat 2022

Veteraaniliittojen toimikuntien ja muiden toimielinten kokoonpanot.

HENGELLINEN TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Hannu Niskanen
Jaakko Simojoki
Seppo Väätäinen
Hannu Savinainen
Pekka Särkiö
Paula Takala
Juhani Sainio
Matti Tuomisto
Salla Häkkinen

PERINNETYÖN TOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Pertti Suominen
Pekka Holopainen
Tuomo Horsma
Tapio Kamppi
Paavo Harakka
Olli Kleemola
Timo Fors

Antti Matilainen
Eero Mattila
Markku Seppä
Lauri Tervakangas
Saija Ylitalo
Jari-Matti Autere
Sihteeri: Petteri Rokka

SOSIAALI- JA TERVEYS- PALVELUTOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Pekka Paatero
Pentti Suppola
Sanna Nurmiainen
Anni Grundström
Antti Olsen
Pirkko Karjalainen
Eeva Pyhälampi
Leila Kytölä
Tiina Kyttälä
Aki Lindén
Seppo Savolainen
Sihteeri: Leena Seppälä

VIESTINTÄTOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: Ilkka Juva
Ilkka Ahtiainen
Petri Kejonen
Mikko Ilkko
Marja Kivilompolo
Markku Honkasalo
Nikolai Ylirotu
Tero Tuomisto
Marjo Timonen
Anne Nurminen
Sihteeri: Ariela Säkkinen

KENTTÄPOSTIA -LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO

Puheenjohtaja: Jukka Halonen
Päätoimittaja: Sakari Martimo
Heikki Karhu
Markku E. Tuominen
Maili Hanski
Marja Kivilompolo
Sihteeri: Ariela Säkkinen

Steripolar

50 VUOTTA SITTEEN

Veteraani-lehdessä 50 vuotta sitten

VETERAANIT KOOLLA

Oulun Rintamamiesveteraanit ry:n vuosikokous pidettiin sunnuntaina 23.1. Oulun seurakuntasalissa. Seurakunnan tervehdyksen yhteydessä tuomiorovasti Olavi Airas puhui huolista, joita nuorisoihminen aiheuttaa vanhemmille. Hän totesi, ettei nyt enää rintamamiehillä ole tehtävänä taistella ruutiaseilla vihollista vastaan, vaan hengen aseilla ihmismielen pahuutta ja kiusaajaa vastaan. Pohjois-Pohjanmaan Rintamamies ry:n puheenjohtaja kansanedustaja Kerttu Hemmi kuunteli veteraanien kokouksessa rintamaveteraanien puheenvuoroja tarkkana ja toi naisten tervehdyksen Oulun veteraanien kokoukselle.

Kiteen rintamamiesveteraanien vuosikokous pidettiin 23.1. kunnantalolla. Kokouksessa selvitettiin rakennushanketta rakennustoimikunnan puheenjohtaja Voitto Levä. Taloon tulee 19 huoneistoa, joista 17 on merkitty suoraan asuntoa tarvitseville. Kunta lunastaa kaksi huoneistoa vuokrata ne edelleen vähävaraisille. Talosta tulee rivitalo ja se rakennetaan kunnan vuokraamalle noin hehtaarin suuruiselle tontille.

Vihdin Rintamamiesveteraanit ry:n johtokunta valtuutti kokouksessaan Edvard Grönlundin, Vilho Haaparannan ja Erkki Jaarolan viemään terveiset ja toivomukset kansanedustaja Veikko Helteelle. Tämä lupasi vointinsa mukaan edistää rintamamiesveteraanien parannusesitystä. Samalla kansanedustaja Hellettä muistutettiin sopimuslupauksista, joita eduskuntaryhmissä tehtiin ennen valtiollisia vaaleja.

Kalvolan osaston puheenjohtajaksi valittiin edelleen Mikko Laine. Piirisihteeri Jalo Tähtinen selosti Hämeen piirin toimintaa. Hän toi esiin hyvien suhteiden ja vakaan yksimielisyyden vaalimisen veteraanien keskuudessa. Rintamamiespaketin, johon sisältyy eläkelakeihin tarvittavien parannusten saaminen, läpivieminen vaatii yksimielisyyttä ja siihen voivat yhtyä myös järjestömme ulkopuolella olevat veteraanit.

(Katkelmia vuosikokoukselostuksista
Veteraani 2/11.2.1972.)

HOITOKOTI FINLANDIA

palveluita kodinomaisesti

30-paikkainen hoitokoti upeassa kansallismaisemassa Punkaharjulla, Saimaan rannalla. Tarjoamme kuntouttavaa ja asiakkaan voimavaroja tukevaa:

LAITOSHOITOA

- sotainvalideille

INTERVALLIHOITOA

- tilapäistä hoitoa tarvitseville, esim. omaishoitajan loman ajaksi
- tarjoamme palveluita myös palvelusetelillä

TEHOSTETTUA PALVELUASUMISTA

- henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen jokapäiväisistä askareista, myös sotiemme veteraaneille

PALVELUASUMISTA

- henkilöille, joille hoivan tarve on vähäisempi

SOTIEMME VETERAANIIEN KUNTOUTUSPALVELUJA

- sotiemme veteraaneille, heidän puolisoilleen, sotalleskille ja sotainvalidien leskille

Tiedustelut: puh. 040 684 6488, eija.herttuainen@kruunupuisto.fi tai
Hoitokoti Finlandia puh. 050 329 9250. Katso lisää www.hoitokotifinlandia.fi.

KRUUNUPUISTO
PUNKAHARJUN KUNTOUTUSKESKUS

Vaahersalontie 44, 58450 Punkaharju | 044 763 9130 | www.kruunupuisto.fi

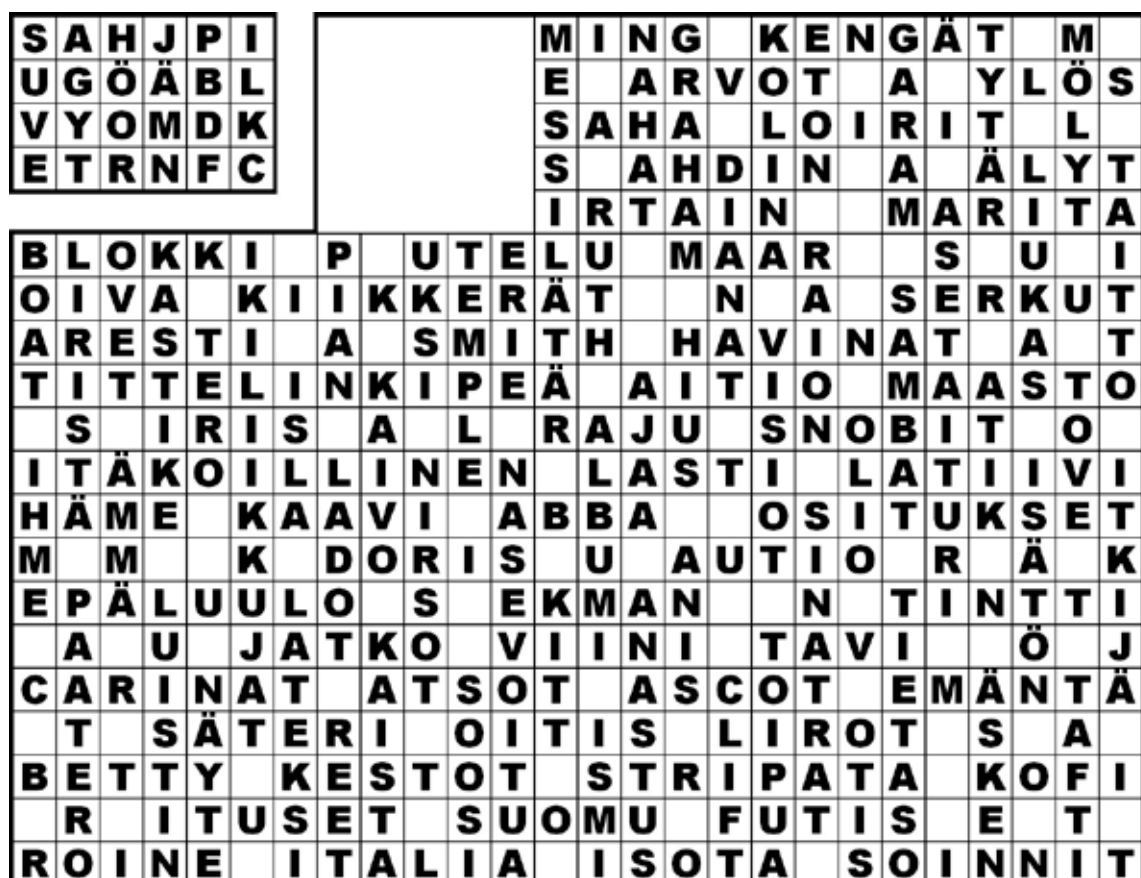
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24

sanaris.fi/ Erkki Vuokila

11	12	15	18	18	6		5		7	20	19	12	7		16	2	2	21			1		7		6
15	6	13	2		18	6	6	18	18	19	21	10	20			22		2		1	19	21	18	7	20
2	21	19	1	20	6		2		1	16	6	20	3		3	2	13	6	22	2	20		2		20
20	6	20	20	19	12	6	22	18	6	5	19	10		2	6	20	6	15		16	2	2	1	20	15
	1		6	21	6	1		2		12		21	2	4	7		1	22	15	11	6	20		15	
6	20	10	18	15	6	12	12	6	22	19	22		12	2	1	20	6		12	2	20	6	6	13	6
3	10	16	19		18	2	2	13	6		2	11	11	2			15	1	6	20	7	18	1	19	20
16		16			18		17	15	21	6	1		7		2	7	20	6	15		21		10		18
19	5	10	12	7	7	12	15		1		19	18	16	2	22			22		20	6	22	20	20	6
	2		7		4	2	20	18	15		13	6	6	22	6		20	2	13	6			9		4
24	2	21	6	22	2	20		2	20	1	15	20		2	1	24	15	20		19	16	10	22	20	10
	20		1	10	20	19	21	6		15	6	20	6	1		12	6	21	15	20		1		2	
11	19	20	20	14		18	19	1	20	15	20		1	20	21	6	5	2	20	2		18	15	23	6
	21		6	20	7	1	19	20		1	7	15	16	7		23	7	20	6	1		19		20	
21	15	6	22	19		6	20	2	12	6	2		6	1	15	20	2		1	15	6	22	22	6	20

RISTIKON RATKAISU

KAIKKI
PAKKAUKSEEN

Sotaveteraanipiirien myyntituotteet

Kävelykeppi

Jääpiikillä ja rannelenkillä varustettu kävelykeppi. Sotaveteraanien perinneyhdistyksen jäsenten käsityönä valmistama. Tilatessasi ilmoita pituutesi.

Hinta 60 euroa

Tilaukset:

Loimaan Seudun Sotaveteraanien Perinneyhdistys r.y., Risto Jaakkola, Loimaankatu 8 C 5, 32200 Loimaa, puh. 050 566 0456, risto.jaakkola@saunalahti.fi Toimitus postiennakolla.

Kynttilänjalka

Kultakeskuksen perinteinen malli vuodelta 1918. Korkeus 77 mm. Varustettu liiton tunnuksella. Hopeaa.

Hinta 150 euroa

Tilaukset:

Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri ry, Suomenkasarmi rak. 2 A 105, 13130 Hämeenlinna tai puh. 03 675 6839 (ma-to klo 9.00–12.00), kanta-hameen.svp@sotaveteraaniliitto.fi. Toimitus postiennakolla.

Veteraanivyö

Laadukas kotimainen kääntövyö, nahkaa väri musta/viininpunainen. Soljessa liiton tunnus, solkea saatavana myös hopeanvärisenä.

Hinta 25 euroa

T-paita tunnuksella

tummansininen, koot L, XL ja XXL

Hinta 17 euroa

Henkselit

Kotimaiset, veteraani-tunnuksella. Saatavana on viininpunaista ja tummansinistä.

Hinta 23 euroa

Tilaukset: Solveig Hyöty, 09 612 7003, sodrafinlands.kvd@sotaveteraaniliitto.fi Toimisto on avoinna klo 10.00–14.00.

SANAKILPA

16.12.2021 ilmestyneen Kenttäpostia-lehden kilpailusana oli "RANTAPYSSYJÄ". Hyväksytyjä sanoja löytyi 80 kpl, jotka on lueteltu alla olevassa luettelossa.

R ranta rata rapa raja rysä
räsy rasta rastas ryntäys rypäs
rysy rysty ryssä rysäys räpsytys
räpytys ratas

A ansa arpa ansas

N napa nasta natsa nysä napatyrä
nata nysty näpy nystyrä

T tapa tasan täry tyrä typy
typäs tapas trap taas tyräys
tärytys

A

P panta pata paja pyssy paras
parta pasta patsas pysyä party
pyry pystyä patja pysty pysäys
pyrytä parsa para

Y

S santa sara sarja sata syrjä
sana synty syntyä spray syys
stara

S

Y

J jana jyrä jata jyry jyrä
jytä jyrytä jysäys jyräys

Ä ärsytys ärjy

Kaikkien vastanneiden kesken arvottiin kolme kirjapalkintoa. Onni suosi seuraavia henkilöitä: Irene Posti Haminasta, Pirkko Heimo Hämeenlinnasta sekä Mirva Pekkola Kalajoelta. Onnittelumme voittajille!

Seuraava kilpailusana on "HYÖKKÄYSSOTA".

Lähetätkää vastauksenne perjantaihin 19.5.2022 mennessä osoitteeseen Sotaveteraaniliitto, PL 600, 00521 Helsinki tai sähköpostilla osoitteeseen toimitus@sotaveteraaniliitto.fi.

Muistakaa kirjoittaa vastauksen yhteyteen lähettäjän nimi ja osoite. Kuoreen merkintä "sanakilpa". Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan kolme kirjapalkintoa.

Tässä vielä säännöt:

Hyväksyttäviä sanoja ovat suomen kieleen vakiintuneet Kielitoimiston sanakirjan hyväksymät substantiivit perussijansa yksikössä (esim. koti, sukka), ellei sana ole monikollinen (sakset) sekä perusmuotoiset verbit, adjektiivit, pronominit, konjunktiot ja adverbit. Emme hyväksy erisnimiä tai apusanoja. Sanassa on oltava vähintään neljä (4) kirjainta.

Rintamaveteraaniliiton myyntiartikkelit

Hinnasto

	osastolle	yksityiselle
Onnitteluadressi tekstinä Parhainta onnea	6,00	8,00
Suruadressit 3 eri värssyvaihtoehtoa ja 1 jossa vain teksti Muistoa kunnioittaen	6,00	8,00
Onnittelukortti 2 erikokoista korttia kannessa Onnea, sisällä Lämpimimmät Onnentoivotukset	3,50 2,50	3,50 2,50
A5 kortti A6 kortti		
Osanottokortti kannessa valkoisia ruusuja ja kynttilä ja teksti Lämmin osanotto, sisällä Suruun osaa ottaen	2,50	2,50
A6 kortti		
Rintamerkit hopeanvärinen jäsenmerkki	5,00	6,00
Liiton hautamerkki pronssinvärinen, pyöreä, halkaisija 6,5 cm	15,00	15,00
Liiton pöytäviiri marmorijalusta	30,00	35,00
Tinalautanen liiton logolla - halkaisija 21 cm, seinään kiinnitettävä	50,00	50,00
Solmio - tummansininen	20,00	20,00
Solmioneula kullanvärinen, liiton logo	20,00	20,00

Toimitusaika 1 viikko

Kaikkiin lisätään postikulut.

Tavaratilaukset: **Rintamaveteraaniliitto ry**
PL 600
00521 Helsinki
puh. 050 543 8787

Tule viihtymään myös tilapäisesti

Laadukasta seniorielämää kaikilla mukavuuksilla

Miltä kuulostaa koti, jossa kaikki tarvitsemasi palvelut ovat saman katon alla?

Saga-palvelutalossa asut itsenäisesti kattavien palveluiden keskellä. Hyvinvointi-, kuntoutus- ja hoitopalvelumme muuntuvat tarpeesi mukaan. Modernit talomme seitsemällä paikkakunnalla tarjoavat monipuolista harrastus- ja kulttuuritoimintaa. Talojen viihtyisät ja esteettömät yhteistilat kutsuvat viihtymään oman ikäisessä seurassa.

Tervetuloa ihastumaan – kysy lisätietoja
Maksuton puh. 0800-06116 (ark. klo 8-16)
myynti.saga@sagacare.fi

Vapaat vuokratimme: sagacare.fi

 Saga-palvelutalot

”Täällä asuessa sosiaaliset kontaktit ovat lisääntyneet. Myös oma kunto on kohonnut.”
- Yrjö ja Matti,
Saga Tammilinna Vantaa

APTEEKKIPALVELUA VETERAANEILLE

Alajärvi Alajärven Apteekki Keskuskatu 14, 62900 Alajärvi puh. 06-557 2249	Joutsa Joutsan Apteekki Yhdystie 9, 19650 Joutsa Puh. 0207 342 300	Simpele Simpeleen Apteekki Roihankatu 1, 56800 Simpele puh. 05-437 1129
Hamina Haminan Keskusapteekki Satamakatu 9, 49400 Hamina puh. 05-344 0172	Mäntyharju Mäntyharjun Apteekki Pentinpohku 2 (S-Market) Puh. 010 524 7720 mantyharjunapteekki.net 	Vaasa VAASAN VANHA APTEEKKI, GAMLA APOTEK i VASA Vaasanpuistikko 13, Vasaesplanaden puh. 06-357 5300
Helsinki Munkkiniemen Puistoapteekki Munkkiniemen puistotie 15, 00330 Helsinki www.munkkiniemenpuistoapteekki.net	Orimattila Orimattilan Apteekki Erkontie 16, 16300 Orimattila puh. 03-887 430	Töysä Töysän Apteekki Paavolantie 1, 63600 Töysä puh. 06-526 1171
Joensuu Noljakan Apteekki Linjatie 2, 80140 Joensuu puh. 029 3400 690	Parikkala PARIKKALAN APTEEKKI puh. 05-430 016 SAAREN SIVUAPTEEKKI puh. 05-435 256 www.parikkalanapteekki.fi	